

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stoczek Łukowski

na lata 2021-2029

Załącznik do
Uchwały Nr XXXIII/196/2021
Rady Gminy Stoczek Łukowski
z dnia 19 sierpnia 2021 r.

STRATEGIA
ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
GMINY STOCZEK ŁUKOWSKI
NA LATA 2021-2029

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stoczek Łukowski

na lata 2021-2029

I. SPIS TREŚCI

II. Wstęp.....	4
III. Podstawy prawne opracowania Strategii.....	7
IV. Proces uspołeczniania oraz słownik pojęć.....	9
1. Proces uspołeczniania.....	9
2. Słownik pojęć.....	9
V. Wizja oraz cel wyjściowy.....	10
VI. Charakterystyka środowiska społecznego.....	12
1. Demografia w gminie Stoczek Łukowski.....	13
2. Oświata.....	17
3. Kultura.....	23
4. Organizacje sportowe.....	26
5. Drogi gminne.....	27
6. Infrastruktura techniczna.....	29
7. Kanalizacja.....	30
8. Kolektory słoneczne.....	31
9. Działalność gospodarcza.....	32
10. Ochotnicze Straże Pożarne.....	33
11. Koła gospodyń wiejskich.....	34
VII. Zadania realizowane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Stoczku Łukowskim	36
1. Pomoc społeczna.....	36
2. Program Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej.....	46
3. Opieka wytchnieniowa.....	47
4. Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa.....	48
5. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.....	49
6. Zakład Aktywności Zawodowej w Stoczku Łukowskim.....	51
7. Bezrobocie w Gminie.....	53
8. Osoby starsze, Klub Senior+ w Kienkównie.....	55
VIII. Diagnoza Problemów Społecznych.....	59
1. Wstęp.....	59
2. Wnioski i rekomendacje.....	61

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stoczek Łukowski
na lata 2021-2029

IX. Analiza SWOT oraz dane prospektywne.....	72
1. Analiza SWOT.....	72
2. Dane prospektywne (określenie podstaw wizji Strategii).....	81
X. Cele Strategiczne oraz Cele Operacyjne wraz z ich realizacją.....	84
1. Cele strategiczne.....	84
2. Cele operacyjne i ich realizacja.....	85
XI. System zarządzania i aktualizacji strategii.....	91
1. Podmioty zarządzające realizacją strategii.....	91
2. Instrumenty realizacji strategii.....	91
3. Monitoring i ocena wdrażania strategii.....	93
4. Aktualizacja strategii.....	94

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stoczek Łukowski

na lata 2021-2029

2. WSTĘP

*„Od problemów nie należy uciekać,
tylko je rozwiązywać.”*
(P.Ch. Cast)

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, każda gmina w Polsce ma obowiązek opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych. Podstawową intencją tworzenia takiej strategii jest wskazanie działań o charakterze planistycznych, których głównym celem jest dążenie do integracji osób (mieszkańców) i rodzin zamieszkujących daną gminę. Wskazana integracja ma w tym kontekście szerokie - społeczne znaczenie, które należy definiować jako dążenie do zespolenia i zharmonizowania mieszkańców danej społeczności lokalnej, poprzez intensyfikację ich kontaktów. Szczególną uwagę w procesie konsolidacji społecznej zwraca się na osoby, które chcą zmieniać siebie oraz swoje otoczenie, jak również osoby dotknięte różnego rodzaju dysfunkcjami.

Warto, w tym miejscu przytoczyć definicję pojęcia „problem społeczny” – która w ujęciu R. Marisa określona została jako: *„ogólne wzory zachowania ludzkiego lub warunków społecznych, które są postrzegane jako zagrożenia dla społeczeństwa przez znaczącą liczbę ludności, przez silne grupy, bądź przez charyzmatyczne jednostki, oraz które mogą być rozwiązane czy też którym można jakoś zaradzić”*¹. Z kolei, według K. Frysztackiego, warunkiem determinującym zaistnienie problemu społecznego jest stan świadomości. Pojawiające się i narastające poczucie niepokoju, zagrożenia, sprzeciwu to mechanizm identyfikowania problemów oraz nadawania im społecznego charakteru². W świetle tych definicji muszą pojawić się cztery istotne elementy, aby można było mówić o problemie społecznym:

- problem społeczny jest zjawiskiem niepożądanym,

¹ K. Frysztacki, Socjologia problemów społecznych, Warszawa 2009, s. 20.

² K. Frysztacki, Problemy społeczne [w:] Encyklopedia socjologii, tom III, Warszawa 2000, s. 205.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stoczek Łukowski

na lata 2021-2029

- wywołuje krytykę znacznej liczby ludzi,
- jest zjawiskiem możliwym do przezwyciężenia,
- można go przezwyciężyć przez zbiorowe działanie.

Realizacja celu, jaki wynika z konieczności stworzenia strategii, gmina może realizować przy wykorzystaniu posiadanej infrastruktury, poprzez jej rozbudowę, bądź wykorzystanie infrastruktury należącej do innych podmiotów w drodze porozumień. Szczególne znaczenie ma także współpraca z podmiotami niepublicznymi, w tym organizacjami pozarządowymi.

W rozwiązywaniu problemów społecznych najbardziej efektywna w perspektywie ostatnich lat jest nauka niezbędnych umiejętności do radzenia sobie z problemami. To właśnie ta metoda będzie podstawą realizacji celów strategicznych. U wielu osób, zwłaszcza w okresie transformacji ustrojowej i gospodarczej następuje spiętrzenie problemów prowadzące do apatii, wycofania się. W konsekwencji, bardzo często pożądane staje się stworzenie profesjonalnego systemu edukacji i aktywizacji obywatelskiej ze szczególnym uwzględnieniem udziału społeczeństwa w spotkaniach integracyjno – kulturalnych. Kolejnym obszarem projektowania działań rozwiązujących problemy społeczne jest pomoc społeczna oraz przeciwdziałanie przemocy w rodzinie. Część osób, mimo pomocy w wyżej wymienionych obszarach, dalej ma problemy. Przyczyną takiego stanu są najczęściej problemy związane z nadużywaniem środków psychoaktywnych (alkohol bądź narkotyki).

Wobec powyższego, uznać należy iż w polskich realiach, problemami społecznymi, jakie najczęściej i najsilniej dają o sobie znać są: alkoholizm, narkomania, nikotynizm, ubóstwo, bezrobocie, przemoc, bezradność opiekuńczo-wychowawcza oraz wykluczenie społeczne. Problemy te wymagają różnego rodzaju działań oraz indywidualnego podejścia. Nie sposób jednak nie dostrzec, że część z nich może się wzajemnie przenikać i łączyć (i w rzeczywistości tak niestety jest). Priorytetem jest oczywiście przeciwdziałanie tego rodzaju zagrożeniom, ale także podejmowanie działań prowadzących do ograniczania tych problemów w miejscach gdzie one już występują. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w środowisku lokalnym powinna zatem zajmować się działaniem w obszarach:

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stoczek Łukowski

na lata 2021-2029

- edukacja publiczna, kultura, samoorganizacja społeczności lokalnej;
- pomoc społeczna, przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, pomoc osobom niepełnosprawnym i starszym, służba zdrowia;
- profilaktyka i rozwiązywanie problemów alkoholowych i narkomanii.

Osoba lub rodzina „z problemami”, której udzielono pomocy w tych obszarach, będzie bardziej zmotywowana do aktywności w życiu społecznym z adekwatnym poczuciem wartości, mająca świadomość współodpowiedzialności za rozwiązywanie problemów, które spotkała.

Strategia rozwiązywania problemów społecznych jest wyrazem zintegrowanego planowania społecznego. W ogólnym rozumieniu oznacza sposób osiągnięcia wyznaczonych celów poprzez sterowanie procesem rozwoju, integracji, polityki społecznej. Istotą strategii jest zatem dochodzenie do porozumienia społecznego, minimalizując sytuacje konfliktowe. Jest to formuła kształtowania strategii elastycznych, otwartych i dynamicznych wobec przyszłości.

Reasumując, można stwierdzić, że Strategia stanowi instrument umożliwiający podejmowanie decyzji zarówno w najbliższym okresie, jak i w odległej perspektywie. Zasady realizacji polityki długofalowej określają cele strategiczne i zadania związane z ich realizacją, działania i decyzje zarówno w najbliższym okresie, jak i decyzje w dalszym okresie powinny być podejmowane na podstawie niniejszej strategii. Trzeba jednak zaznaczyć, że strategia jest dokumentem „żywym” co wynika ze zmienności oraz stopnia nasilenia poszczególnych problemów społecznych.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stoczek Łukowski

na lata 2021-2029

3. PODSTAWY PRAWNE OPRACOWANIA STRATEGII

Obowiązek opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych wynika wprost z art. 17. ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2020 r. poz. 1876). Ustawa o pomocy społecznej określa:

1. zadania w zakresie pomocy społecznej,
2. rodzaje świadczeń z pomocy społecznej oraz zasady i tryb ich przydzielania,
3. organizacje pomocy społecznej,
4. zasady i tryb postępowania kontrolnego w zakresie pomocy społecznej.

Według ustawy pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mająca na celu umożliwienia osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Różnorodność problemów społecznych występujących w gminie powoduje konieczność wzięcia pod uwagę także innych aktów prawnych, które mają istotny wpływ na konstrukcję dokumentu i rozwiązywanie zadań społecznych w przyszłości. Są to m.in.:

- ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713);
- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2277, ze zm.);
- ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2019 r., poz. 111, ze zm.);
- ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2020 r. poz. 808, ze zm.);

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stoczek Łukowski

na lata 2021-2029

- ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r. poz. 821);
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2020 r., poz. 218);
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2019 r. poz. 852, ze zm.);
- ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1409, ze zm.);
- ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2020 r., poz. 176);
- ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2020 r., poz. 426, ze zm.);
- ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2020 r., poz. 685);
- ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2020 r., poz. 1398);
- ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2020 r., poz. 1057).

Oprócz wspomnianych aktów prawnych przy realizacji strategii może zachodzić potrzeba odwołania się również do ustaw i aktów wykonawczych z zakresu ochrony zdrowia, oświaty i edukacji publicznej, budownictwa socjalnego.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stoczek Łukowski

na lata 2021-2029

4. PROCES USPOŁECZNIANIA ORAZ SŁOWNIK POJĘĆ

1. Proces uspołeczniania

Uspołecznienie procesu planowania strategicznego jest wymogiem Unii Europejskiej i wiąże się w praktyce z zastosowaniem w procesie planowania co najmniej dwóch z czterech niżej podanych zasad polityki strukturalnej Unii Europejskiej:

- **programowanie** – obowiązek tworzenia długookresowych strategii i planów rozwoju na poziomie narodowym, wojewódzkim i wszędzie tam, gdzie jest to uzasadnione potrzebami lokalnymi – także na poziomie gmin i powiatów,
- **subsidiarność** – jasne określenie kompetencji władzy wykonawczej różnych szczebli i upoważnienie (na mocy stosowanych aktów prawnych) samorządów do programowania i realizacji polityki społecznej regionu,
- **partnerstwo** – statutowy obowiązek konsultowania polityki społecznej z partnerami społecznymi na każdym poziomie programowania polityki społecznej.
- **koncentracja** – wybór i ustalenie hierarchii priorytetów w ramach programów operacyjnych i systematyczne zwiększanie przydziału środków na te działania w obszarach, na których koncentrują się problemy społeczne i ekonomiczne.

W niniejszej Strategii zostały uwzględnione wszystkie 4 zasady.

2. Słownik pojęć

- WIZJA - dokąd zmierzamy, kim chcemy się stać, w imię jakich wartości działamy,
- MISJA – sens naszego istnienia i działania,
- PRIORYTETY – najważniejsze cele, pierwszoplanowa sprawa (zgodnie z nomenklaturą NSRR),
- CELE (KIERUNKI STRATEGICZNE) – opisują pożądane zmiany struktury powiązań i jakości w podsystemach rozwoju,
- ZADANIA – upodmiotowiony harmonogram działań (programów, czasów).

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stoczek Łukowski

na lata 2021-2029

5. WIZJA ORAZ CEL WYJŚCIOWY

Wizja rozwoju jest określeniem takiego obrazu Gminy Stoczek Łukowski, jako jednostka (samorządu) oraz jej mieszkańcy (uczestnicy procesu planowania), chcieliby osiągnąć za 9 lat. Wizja określa bardzo ogólne założenia: dlaczego działamy, do czego dążymy, jakie chcemy osiągnąć cele, jeśli podejmiemy działania strategiczne.

Odnosząc się do Strategii Rozwoju Gminy Stoczek Łukowski na lata 2015-2020 (z perspektywą do 2022 r.), należy zwrócić uwagę, że w ramach określenia wizji Gminy, wskazano między innymi, że Gmina Stoczek Łukowski stanowi dla mieszkańców ich „małą ojczyznę”, jest miejscem bezpiecznym, w którym panuje ład i porządek, a mieszkańcy mają możliwość samorozwoju i są otwarci na współpracę.

Dodać należy, że w ramach Strategicznego Programu Rozwoju, jeden z obszarów priorytetowych określono następująco: **„Wspieranie rozwoju kapitału ludzkiego i społecznego”**. Do obszaru tego określono również cztery cele strategiczne:

- Wspieranie działań służących budowaniu tożsamości lokalnej i integracji Mieszkańców;
- Podniesienie kompetencji społecznych młodych ludzi;
- Budowa kapitału społecznego na rzecz rozwoju społeczeństwa obywatelskiego;
- Wzmocnienie potencjału administracji samorządowej.

W poprzedniej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych wizja określona została: **„Gmina Stoczek Łukowski jako miejsce spokojne, oparte o naturalne, czyste środowisko z rozwiniętą agroturystyką i produkcją ekologicznej żywności, z aktywnym społeczeństwem kierowanym przez lokalnych liderów, oferująca swoim mieszkańcom pełną gamę usług z zakresu edukacji, kultury, sportu i rekreacji, ochrony zdrowia i wsparcia w sytuacjach kryzysowych oraz zapewniająca im bezpieczny i spokojny rozwój”**. W dalszej kolejności podkreślono, że działania zmierzające do realizacji wizji powinny być ukierunkowane na rozwój kapitału społecznego, współpracę instytucjonalną, dalsze wsparcie

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stoczek Łukowski na lata 2021-2029

rozwoju trzeciego sektora, tworzenie nowych organizacji oraz grup nieformalnych oraz integrację społeczną całej społeczności lokalnej

Wobec powyższego, mając na względzie potrzebę zapewnienia ciągłości i spójności kierunków działania gminy, w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stoczek Łukowski na lata 2021-2029, wizję sformułowano w następujący sposób:

Gmina Stoczek Łukowski jako miejsce bezpieczne, spokojne, przyjazne i otwarte dla wszystkich mieszkańców, oferujące wysoki standard życia..

Celem wyjściowym jest opracowanie harmonijnego planu działania, spójnego z przedstawioną wizją, uwzględniającego szczegółowy podział na priorytetowe obszary.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stoczek Łukowski

na lata 2021-2029

6. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA SPOŁECZNEGO

Gmina Stoczek Łukowski jest położona w granicach administracyjnych województwa lubelskiego, w powiecie łukowskim. Od zachodu i północy gmina graniczy z gminami powiatów garwolińskiego i siedleckiego. Siedzibą gminy jest m. Stoczek Łukowski. Położenie gminy na Wysoczyźnie Żelechowskiej wpływa na jej malowniczy krajobraz, urozmaicony licznymi lasami i niewielkimi wzgórzami. Dzięki swoistym walorom przyrodniczym gmina jest atrakcyjna pod względem turystyczno-wypoczynkowym. Dużym atutem jest czyste środowisko przyrodnicze, brak uciążliwego przemysłu, malownicza dolina rzeki Świder, co stwarza szansę na rozwój rekreacji i turystyki w gminie. W latach 1990-97 Stoczek Łukowski wraz z obszarami podmiejskimi tworzył jedną wspólną gminę. Obecna Gmina Stoczek Łukowski istnieje od 1 stycznia 1998 r. – została utworzona na mocy Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 2 września 1997 r. w sprawie utworzenia gmin, przejęcia zadań i kompetencji oraz nadania statusu miasta w województwach katowickim i siedleckim - z podziału Miasta i Gminy Stoczek Łukowski Gmina zajmuje powierzchnię 173,5km². Na terenie gminy znajduje się 37 wsi skupionych w 35 sołectwach, w których mieszka łącznie 7892 osób (stan na dzień 31 grudnia 2019 r.).

Tabela 1. Wybrane dane statystyczne Gminy Stoczek Łukowski

L.P	DANE	JEDNOSTKA	LATA	
			2019	2020
1	Powierzchnia	Km ²	173,5	
	Użytki rolne	Km ²	129,25	

Źródło: Urząd Gminy

Gmina ma typowo rolniczy charakter. Użytki rolne zajmują około 12 925 km² powierzchni, co stanowi około 69% ogólnej powierzchni gminy. W gospodarstwach indywidualnych

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stoczek Łukowski

na lata 2021-2029

tradycyjnie uprawia się: żyto, owies, kukurydzę oraz ziemniaki. W produkcji zwierzęcej dominuje hodowla trzody chlewnej i bydła.

1. Demografia w gminie Stoczek Łukowski

Wykres nr 1: Liczba mieszkańców w 2018 r. w gminie Stoczek Łukowski

Tabela nr 2: Liczba kobiet i mężczyzn w 2018 r. w gminie Stoczek Łukowski

Mężczyźni		Kobiety	
Wiek	Liczba	Wiek	liczba
0-3	185	0-3	165
4-7	177	4-7	132
8-18	484	8-18	495
19-20	98	19-20	104
21-60	2408	21-60	1994
61-70	362	61-70	384
71-80	188	71-80	348
Powyżej 81	107	Powyżej 81	316

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stoczek Łukowski

na lata 2021-2029

<i>Suma</i>	4009	<i>Suma</i>	3938
Razem	7947		

Wykres nr 2: Liczba mieszkańców w 2019 r. w gminie Stoczek Łukowski

Tabela nr 3: Liczba mężczyzn i kobiet w poszczególnych przedziałach wiekowych 2019 r. w gminie Stoczek Łukowski

Mężczyźni		Kobiety	
Wiek	Liczba	Wiek	Liczba
0-3	185	0-3	172
4-7	175	4-7	139
8-18	471	8-18	469
19-20	103	19-20	93
21-60	2371	21-60	1975
61-70	402	61-70	388
71-80	184	71-80	353
Powyżej 81	110	Powyżej 81	302
Suma	4001	Suma	3891
Razem	7892		

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stoczek Łukowski

na lata 2021-2029

Wykres nr 3: Liczba mieszkańców w 2020 r. w gminie Stoczek Łukowski

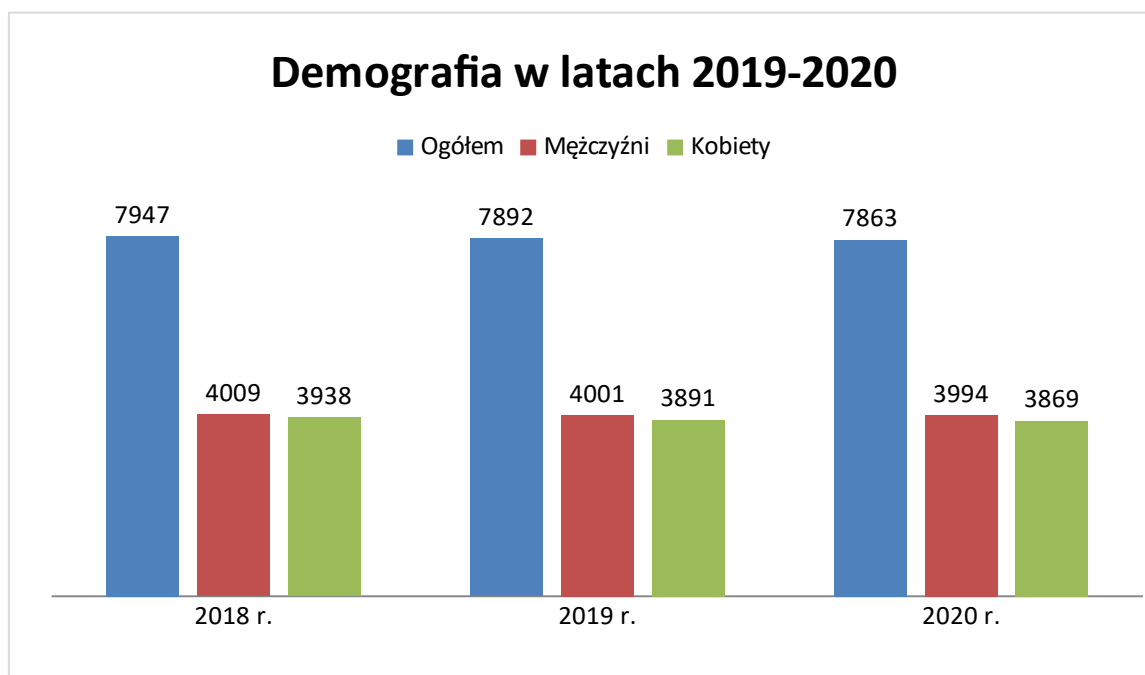

Tabela nr 4: Liczba kobiet i mężczyzn w poszczególnych przedziałach wiekowych w 2020 r. w gminie Stoczek Łukowski

Mężczyźni		Kobiety	
Wiek	Liczba	Wiek	Liczba
0-3	200	0-3	173
4-7	182	4-7	134
8-18	464	8-18	462
19-20	101	19-20	108
21-60	2327	21-60	1964
61-70	427	61-70	382
71-80	180	71-80	349
Powyżej 81	113	Powyżej 81	297
Suma	3994	Suma	3869
Razem		7863	

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stoczek Łukowski na lata 2021-2029

Wykres 4: Demografia w latach 2019-2020

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stoczek Łukowski

na lata 2021-2029

2. Oświata

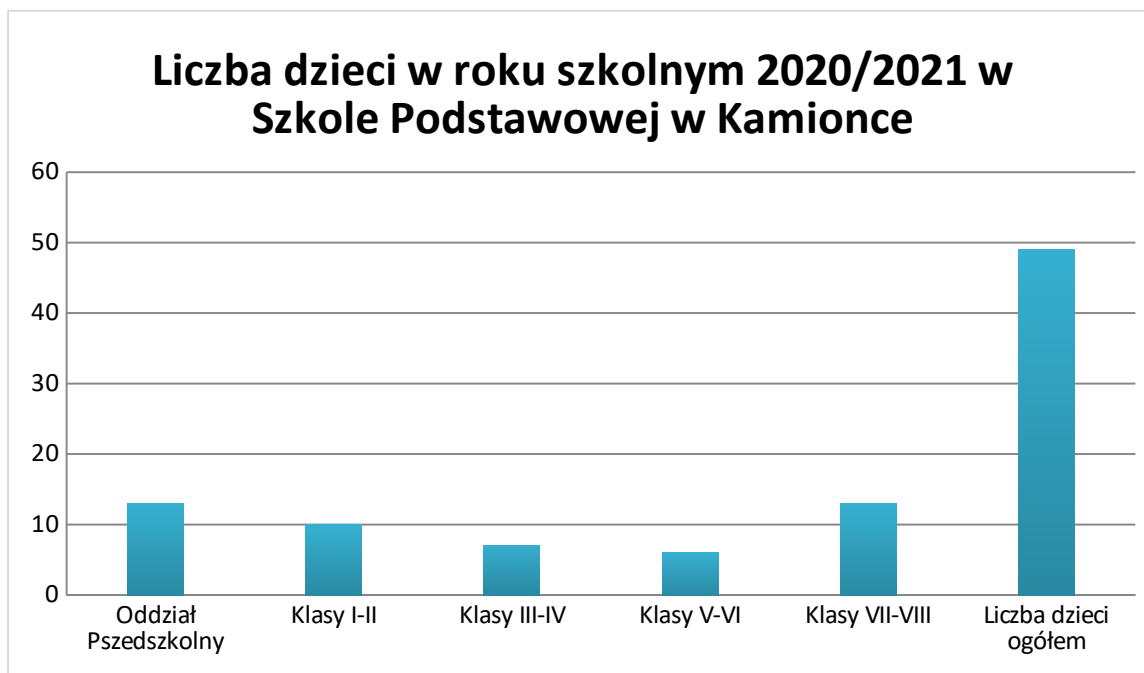
W gminie w 2020 r. funkcjonowały następujące placówki oświatowe:

1. Szkoła Podstawowa w Kamionce;
2. Szkoła Podstawowa im. Wandy Chotomskiej w Starej Prawdzie;
3. Szkoła Podstawowa im. Henryka Sienkiewicza w Szyszkach.
4. Zespół Oświatowy w Jedlance w skład którego wchodzi: Szkoła Podstawowa im. ppłk. Wacława Rejmaka i Przedszkole;
5. Szkoła Podstawowa im. Armii Krajowej w Kisielsku;
6. Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Starych Kobiątkach Szkoła Filialna w Toczyskach
7. Szkoła Filialna w Toczyskach
8. Szkoła Podstawowa im. Mieczysława Jastrzębskiego w Starej Róży;

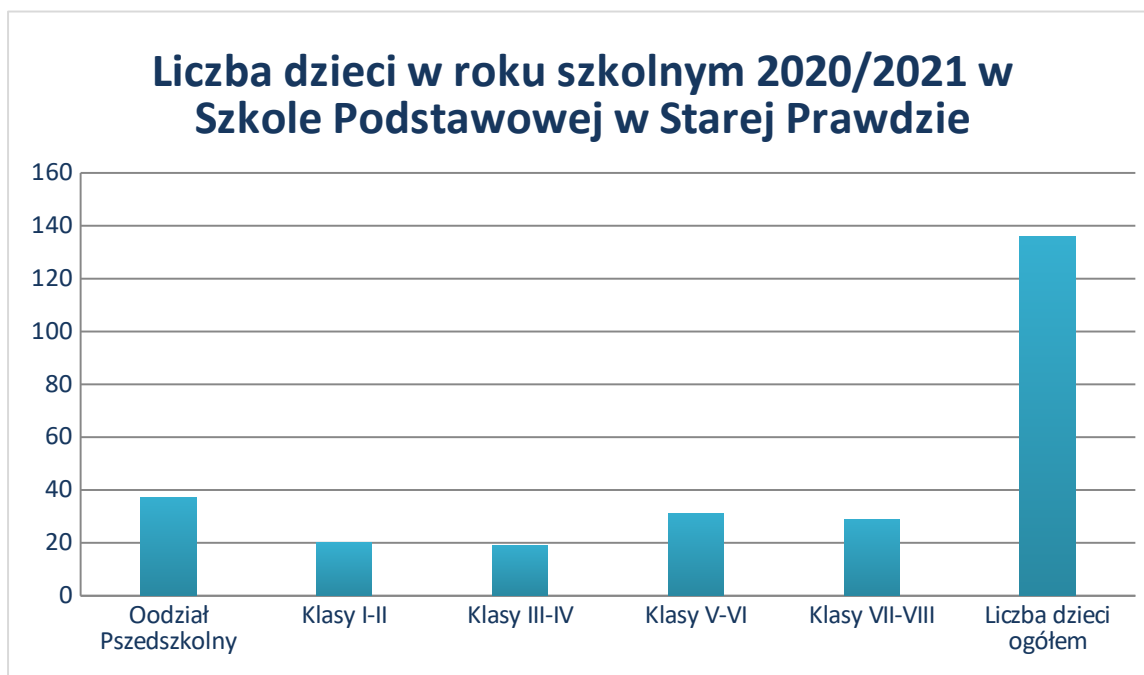
Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stoczek Łukowski

na lata 2021-2029

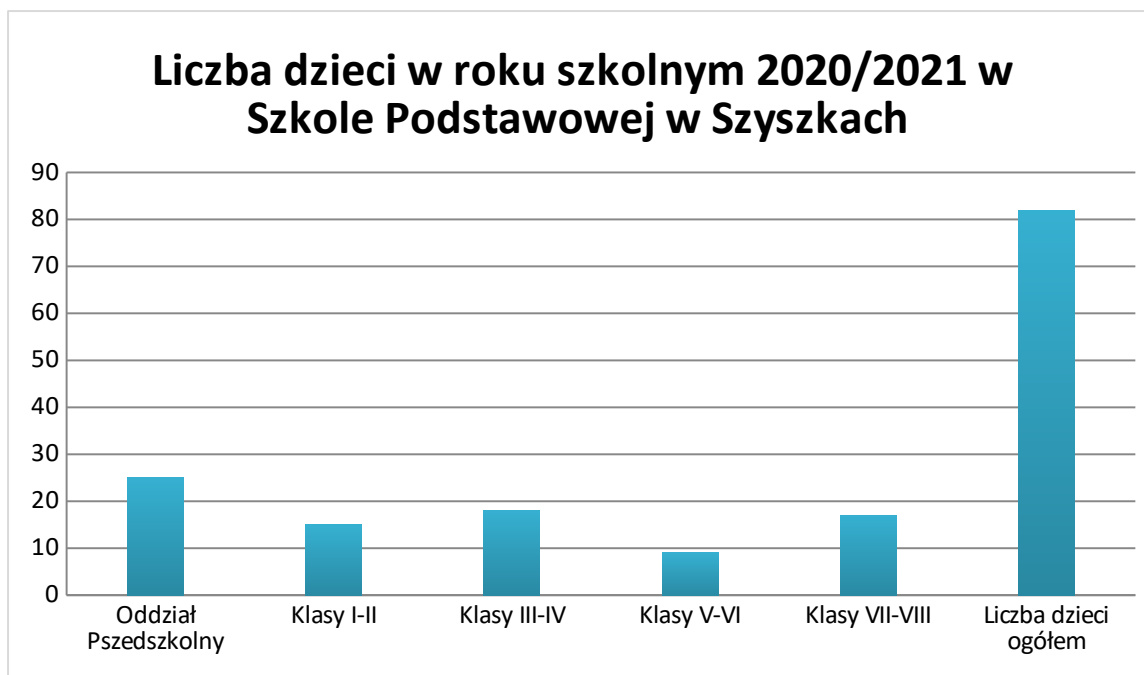
Wykres nr 5: Liczba dzieci w roku szkolnym 2020/2021 w SP w Kamionce

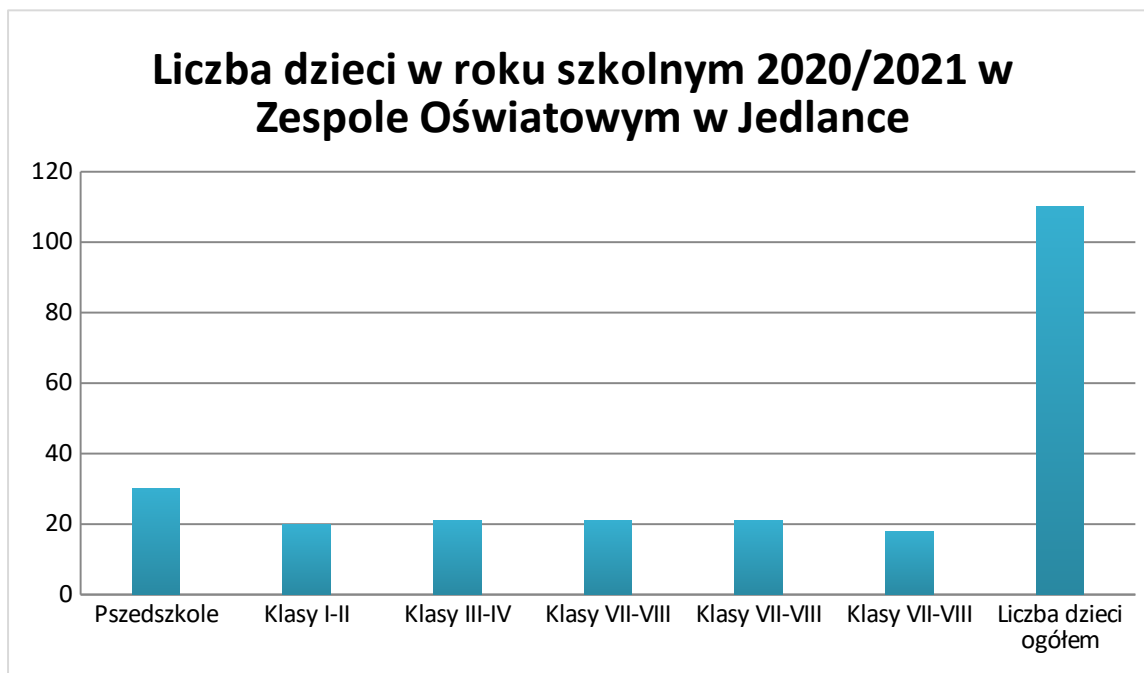
Wykres nr 6: Liczba dzieci w roku szkolnym 2020/2021 w SP w Starej Prawdzie

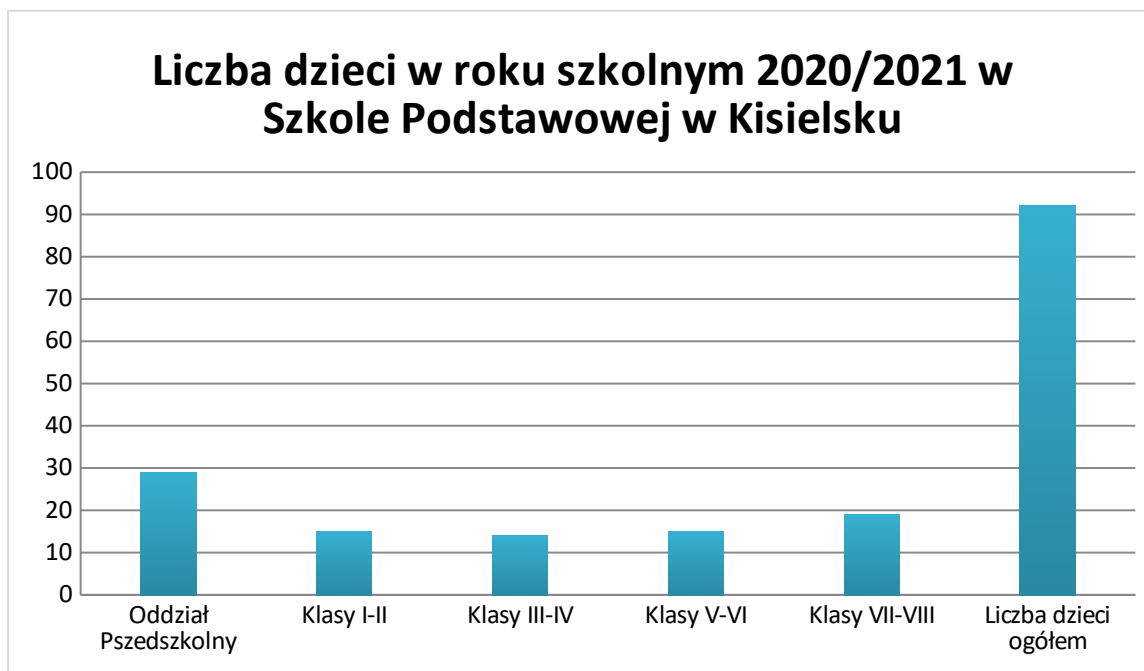
Wykres nr 7: Liczba dzieci w roku szkolnym 2020/2021 w SP w Szyszkach

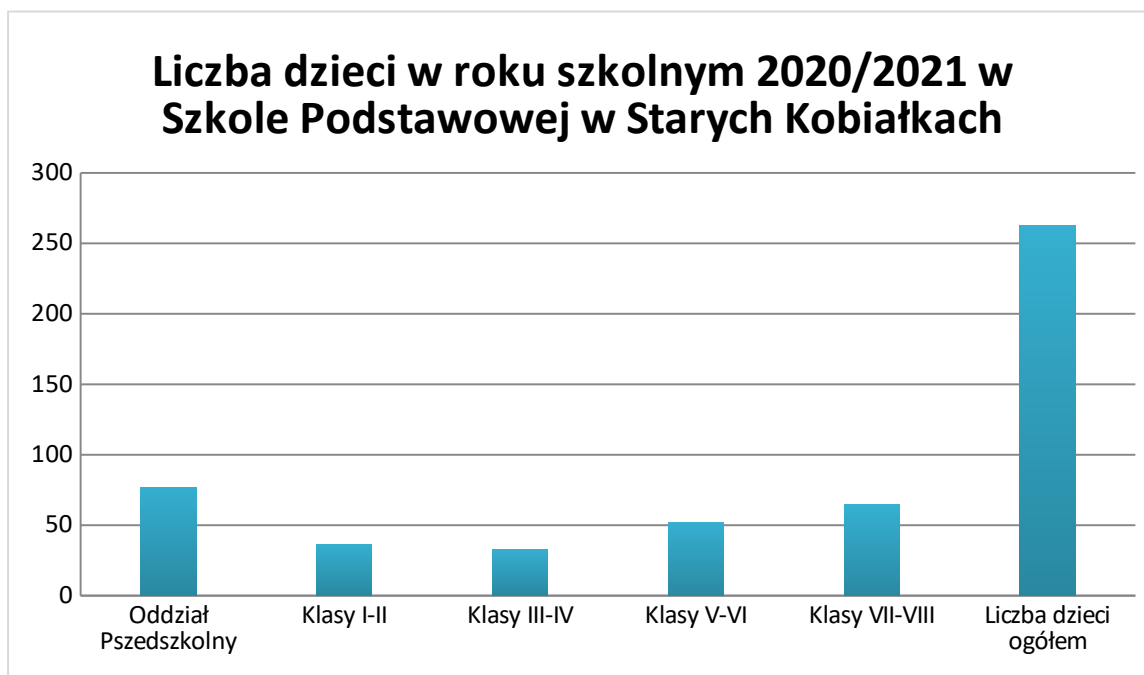
Wykres nr 8: Liczba dzieci w roku szkolnym 2020/2021 w Zespole Oświatowym w Jedlance

Wykres nr 9: Liczba dzieci w roku szkolnym 2020/2021 w SP w Kisielsku

Wykres nr 10: Liczba dzieci w roku szkolnym 2020/2021 w SP w Starych Kobiątkach

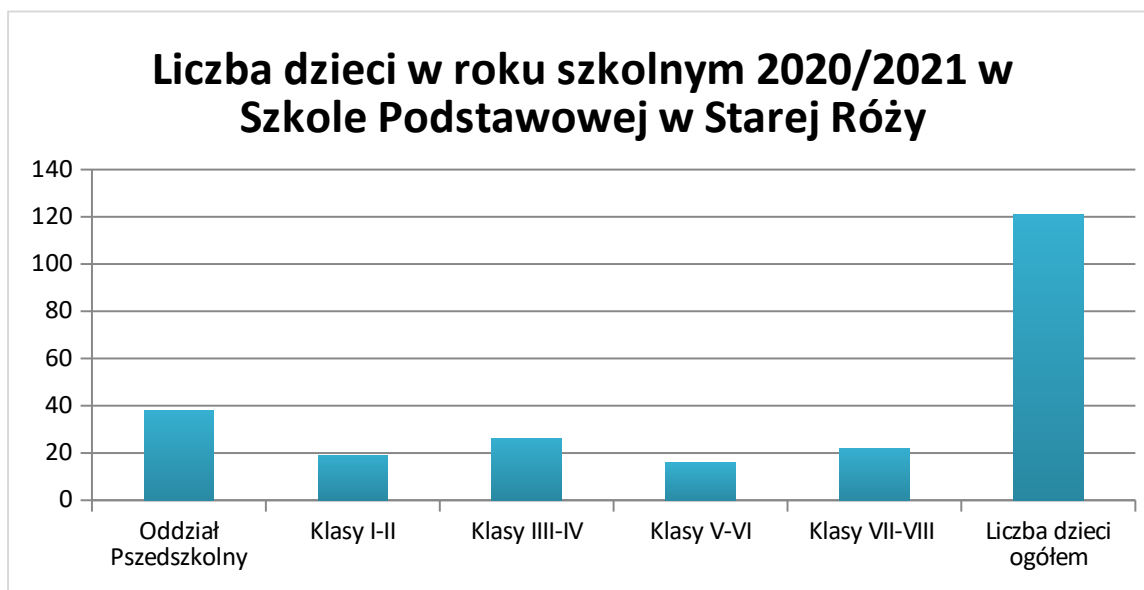

Wykres nr 11: Liczba dzieci w roku szkolnym 2020/2021 w SP w Toczyskach

Wykres nr 12: Liczba dzieci w roku szkolnym 2020/2021 w SP w Starej Róży

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stoczek Łukowski na lata 2021-2029

W 2019 r. w szkołach prowadzonych przez gminę Stoczek Łukowski zakończono realizację dwóch projektów współfinansowane ze środków unii europejskiej.

Pierwszy „Szkoły równych szans w gminie Stoczek Łukowski” realizowany jest w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020 Osi priorytetowej: 12 Edukacja, kwalifikacje i kompetencje Działanie: 12.2 Kształcenie ogólne o łącznej wartości projektu - 1 552 067,64 zł, w tym kwota dofinansowania - 1 451 132,64 zł. i wkład własny gminy Stoczek Łukowski - 100 935,00 zł. W ramach projektu szkoły zostały wyposażone w pracownię komputerową, pomoce dydaktyczne do zajęć z przedmiotów przyrodniczych, matematycznych, oraz do zajęć z uczniami niepełnosprawnymi i mającymi specyficzne trudności w nauce. Ponadto w ramach projektu realizowano wyjazdy edukacyjne do Centrum Nauki Kopernik, Roztoczańskiego Parku Narodowego, Białowieskiego Parku Narodowego, Kazimierza Dolnego, w Góry Świętokrzyskie, wyjazdy na przedstawienia w języku angielskim i języku rosyjskim. Uczniowie w ramach projektu uczestniczą w zajęciach z zakresu rozwijania kompetencji kluczowych i językowych oraz mają zapewnioną pomoc psychologiczno-pedagogiczną.

Drugi projekt „Szkoła sukcesu” realizowany był również w ramach Regionalnego

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stoczek Łukowski

na lata 2021-2029

Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020 Działanie: 13.7 Infrastruktura szkolna. Łączna wartość projektu - 1 126 911,24 zł, w tym kwota dofinansowania - 957 874,55 zł. W ramach niniejszego projektu szkoły zostały wyposażone w bezprzewodową sieć internetową, w pracownie komputerowe, tablica multimedialne, pomoce dydaktyczne do przedmiotów przyrodniczych.

3. Kultura

Gminna Biblioteka Publiczna w Starych Kobiątkach realizuje niezmiennie zadania statutowe typowe dla publicznych bibliotek szczebla gminnego a także inne zadania - zgodnie z założeniami i wizją władz gminnych – z zakresu szeroko rozumianej kultury, edukacji i integracji społecznej. Przy Bibliotece funkcjonuje sala widowiskowa, wyposażona w profesjonalną scenę, nagłośnienie i zaplecze. Dodatkowo – dzięki współpracy z Polskimi Sieciami Elektroenergetycznymi zostało zakupione oświetlenie sceniczne a z funduszu sołeckiego - profesjonalny projektor. W sali widowiskowej organizowane są wydarzenia artystycznych, m.in.: koncerty w tym z udziałem artystów z Białorusi, Litwy i Ukrainy oraz autorskie, uroczystości jubileuszowe, spotkania autorskie, konferencje o zasięgu powiatowym oraz spotkania warsztatowe oraz bieżące próby grup zainteresowań działających przy GBP w Starych Kobiątkach. Gminna Biblioteka Publiczna w Starych Kobiątkach jest jedna z niewielu bibliotek, w których obserwuje się stały wzrost czytelnictwa. Biblioteka stara się stworzyć mieszkańcom gminy możliwość kontaktu nie tylko z książką, ale także z nowoczesną techniką (komputer, Internet) oraz szeroko rozumianą kulturą.

Obecnie Biblioteka posiada 17-tysięczny księgozbiór, czytelnię internetową na 5

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stoczek Łukowski

na lata 2021-2029

stanowisk z dostępem do Internetu oraz szeroką ofertę zajęć rozwijających umiejętności i zainteresowania dzieci i dorosłych. W strukturach biblioteki odbywają się: - zajęcia Zespołu Ludowego Ojra – sekcja wokalna, zajęcia zespołu dla dorosłych Kobierzec, zajęcia młodzieżowej grupy instrumentalno-wokalnej, zajęcia nauki gry na gitarze, zajęcia Gminnej Grupy Literackiej, spotkania Dyskusyjnych Kubów Książki – dla młodzieży i dorosłych, spotkania Klubu Seniora, zajęcia języka angielskiego (w ramach umowy z zewnętrzną firmą). Oprócz zajęć cyklicznych, GBP w Starych Kobiałkach, jako jedyna instytucja kultury Gminie Stoczek Łukowski jest organizatorem lub współorganizatorem wydarzeń takich jak przedstawienia, spotkania integracyjne, festyny, wydarzenia sportowe czy uroczystości religijne.

GMINNA BIBLIOTEKA PUBLICZNA W STARYCH KOBIAŁKACH

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stoczek Łukowski

na lata 2021-2029

Sala Widowiskowa w Starych Kobiątkach

4. Organizacje sportowe

Na terenie Gminy Stoczek Łukowski zarejestrowanych było osiem Uczniowskich Ludowych Klubów Sportowych, jedno stowarzyszenie kultury fizycznej i Gminny Klub Sportowy „ARMATY” Stoczek Łukowski działające w formie stowarzyszeń w oparciu o ustawę z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie (Dz. U. z 2019 r., poz. 1468). Uczniowskie Ludowe Kluby Sportowe skupiają dzieci i młodzież ze szkół z terenu gminy. Reprezentacje ULKS – ów aktywnie uczestniczą w zawodach organizowanych przez Szkolny Związek Sportowy i Ludowy Związek Sportowy, osiągając sukcesy. Główną rolę w organizacji życia sportowego gminy pełni Gminny Klub Sportowy „ARMATY” Stoczek Łukowski utworzony w 2005 r. GKS ARMATY prowadzi sekcję piłki nożnej reprezentującą klub w rozgrywkach klasy B Białkopodlaskiego Okręgowego Związku Piłki Nożnej. GKS ARMATY we współpracy ze szkołami prowadzi sekcję tenisa stołowego (Stare Kobiątki) młodzieżową sekcję piłki siatkowej (Stara Prawda) oraz

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stoczek Łukowski na lata 2021-2029

młodzieżową sekcję zapaśniczą (Stare Kobiałki i Stara Róża, a wcześniej Kisielsk). Młode siatkarki ze Starej Prawdy od kilku lat zajmują czołowe miejsca w powiatowych i wojewódzkich zawodach SZS i LZS. Tenisiści z powodzeniem uczestniczą w rozgrywkach organizowanych przez Powiatowe i Wojewódzkie Zrzeszenie LZS. Zawodniczki i zawodnicy młodzieżowej sekcji zapaśniczej zdobyli wiele medali na zawodach rangi wojewódzkiej, ogólnopolskiej a nawet międzynarodowej. Co rok duża część zapaśników i zapaśniczek kwalifikuje się do kadry wojewódzkiej w kategorii wiekowej kadetów i juniorów. Mamy także zawodniczki w kadrze narodowej kadetek i juniorów.

5. Drogi gminne

Gmina posiada dobrze rozwiniętą sieć komunikacyjną. Oś stanowi droga krajowa nr 76 relacji Wilga-Łuków, biegnąca z zachodu na wschód gminy, która stanowi, poprzez drogi krajowe nr 17 i 19, dogodne połączenie z najważniejszymi miastami regionu oraz kraju. Pozostałe to: droga wojewódzka Stoczek Łukowski - Siedlce oraz drogi powiatowe i gminne o różnej nawierzchni.

Wykaz dróg przebiegających przez gminę Stoczek Łukowski.

Droga krajowa nr 76 Garwolin - Łuków

przebiegająca po terenie gminy w dwóch odcinkach w kilometracji:

1. 39+501 do 44+480 = 4,979km
2. 48+889 do 60+094 = 11,205km

ogółem 16,184km

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stoczek Łukowski

na lata 2021-2029

Droga krajowa na całej długości posiada nawierzchnię asfaltową i przebiega przez miejscowości: Kienkówka, Nowa Prawda, Stare Kobiałki, Jamielnik - Kolonia, Chrusty, Jedlanka. Przy drodze krajowej wykonany jest chodnik o długości 8 km

w tym:

1. Kienkówka - 2,5 km
2. Stare Kobiałki - 3,15 km
3. Jamielnik - Kolonia - 0,95 km
4. Jedlanka - 1,4 km

Droga wojewódzka nr 803 Siedlce - Stoczek Łukowski.

Długość odcinka drogi przebiegającego przez gminę Stoczek Łukowski wynosi 2,512 km

Droga wojewódzka posiada nawierzchnię asfaltową i przebiega przez miejscowość Zgórznica. Przy drodze wojewódzkiej jest chodnik na długości 0,55km oraz parking, przy pomniku Bitwy pod Stoczkiem.

Drogi powiatowe.

Na terenie gminy jest 54,954 km utwardzonych dróg powiatowych w tym:

- o nawierzchni asfaltowej 54,144 km
- o nawierzchni brukowej 0,81 km,
- oraz drogi o nawierzchni gruntowej 3,8 km

Przy drogach powiatowych wykonany jest chodnik 4,584 km.

Drogi gminne

Według stanu na dzień 01-01-1998r na terenie gminy było 18,665 km utwardzonych dróg gminnych. Według stanu na dzień 01-01-2008r na terenie gminy było 39,77 km utwardzonych dróg gminnych. Według stanu na dzień 31-12-2019r na terenie gminy było 78,267 km utwardzonych dróg gminnych w tym: drogi publiczne gminne - 65,757 km drogi gminne wewnętrzne - 12,51 km.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stoczek Łukowski

na lata 2021-2029

6. Infrastruktura techniczna

Wodociągi Podstawowym źródłem zaopatrzenia w wodę przeznaczoną do spożycia w Gminie Stoczek Łukowski są wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę. Zdecydowana większość z nich wybudowana została po roku 2001. Sieć wodociągowa o łącznej długości 125,81 km obejmuje wszystkie miejscowości gminy. Woda przeznaczona do zbiorowego zaopatrywania mieszkańców jest uzyskiwana z dwóch ujęć podziemnych: w Starej Prawdzie i Zgórznicy. Ujęcie wody w Starej Prawdzie pracuje w oparciu o dwie studnie głębinowe pracujące naprzemiennie: - studnia nr 1 o głębokości 77 m, wybudowana w 1981 roku ma wydajność 2880 m³/d, - studnia nr 2 o głębokości 80 m, wybudowana w 1977 roku ma wydajność 960 m³/d. Woda ze studni kierowana jest do zbiornika magazynującego – wieży ciśnień – o pojemności 300 m³. Woda nie wymaga uzdatniania. W 2019 roku w ramach działania Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich (PROW na lata 2014-2020) wykonano w miejscowości w Nowa Prawda głębinową studnię ujęcia wód podziemnych

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stoczek Łukowski

na lata 2021-2029

z utworów czwartorzędowych, o głębokości 80 m i wydajności ok. 1258,026 m³/d, która stanowi studnię rezerwową dla gminy Stoczek Łukowski. Również w 2019 roku w Zgórnicy dokonano rozbudowy sieci wodociągowej o długości ok. 200 mb. Związane jest to powstaniem nowej zabudowy mieszkaniowej oraz usługowej przy drodze wojewódzkiej, w kierunku Siedlec. Ujęcie wody w Zgórnicy pracuje w oparciu o dwie studnie głębinowe pracujące naprzemiennie: studnia nr 1 o głębokości 82 m, wybudowana w 1974 roku ma wydajność 624 m³/d, włączona do eksploatacji w 1996 roku; studnia nr 2 o głębokości 83 m, wybudowana w 1995 roku ma wydajność 1032 m³/d. Woda ze studni kierowana jest do układu napowietrzania i odżelaziania, a następnie do dwóch żelbetowych zbiorników wyrównawczych o poj. 100 i 120 m³. Ze zbiorników woda tłoczona jest do sieci wodociągowej za pomocą pomp. Zarówno sieć jak i ujęcia wody administrowane są przez Zakład Wodociągów i Kanalizacji, Stare Kobiałki 107A, który prowadzi stały monitoring jakości wody. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny sprawujący nadzór nad przedsiębiorstwami wodociągowymi wydał pozytywną ocenę obszarową jakości wody w Gminie Stoczek Łukowski za 2019 rok.

7. Kanalizacja

Na terenie Gminy Stoczek Łukowski proces oczyszczania ścieków prowadzony jest przez nowoczesną oczyszczalnię ścieków komunalnych zlokalizowaną w Woli Kisielskiej. W wyniku ostatniej rozbudowy i modernizacji powstał drugi ciąg technologiczny mechaniczno-biologicznej oczyszczalni ścieków działającej w oparciu o nityfikująco-denitryfikujący osad czynny z tlenową stabilizacją osadu w systemie technologicznym "BIOPAK" o średnio dobowej wydajności hydraulicznej 450 m³ /dobę. Po rozbudowie łączna średnio dobowy wydajność hydrauliczna oczyszczalni ścieków Dębina wynosi 590 m³ /dobę, co zapewnia odbiór ścieków ze wszystkich miejscowości gminy przeznaczonych do skanalizowania. Dzięki realizacji inwestycji zrealizowano ciąg technologiczny zagospodarowania osadu, który będzie mógł być przeznaczony do wykorzystania rolniczego lub przyrodniczego. W 2019 roku zakończono budowę kanalizacji sanitarnej w miejscowościach Kienkówka, Nowa Prawda i Stare Kobiałki – I etap (PROW na lata

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stoczek Łukowski na lata 2021-2029

2014-2020). W wyniku realizacji projektu, w terminie od 17.07.2017 do 31.05.2019 r., wybudowano: Sieć kanalizacji sanitarnej, w układzie grawitacyjno-ciśnieniowym, wyposażoną w 1 szt. przepompowni ścieków. Sieć kanalizacji objęła miejscowości Kienkówka i Nowa Prawda i Stare Kobiałki. Łączna długość sieci wynosi 9 843 mb, w tym: 5809 mb kanalizacji grawitacyjnej i 4034 mb. kanalizacji tłocznej.

8. Kolektory słoneczne

Zadanie inwestycyjne polegające na dostawie i montażu 273 instalacji kolektorów słonecznych 2, 3 i 4 panelowych z zasobnikami na ciepłą wodę użytkową o pojemnościach odpowiednio 200, 300 i 400 l, dla odbiorców indywidualnych, oraz 8 panelowej instalacji dla Zakładu Aktywności Zawodowej w Stoczku Łukowskim, zostało zrealizowane w dniach od 24.05.2019 r. do 23.07.2019 r. Projekt został dofinansowany w wysokości 85% kosztów kwalifikowanych, ze środków Unii Europejskiej – Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, w ramach Osi Priorytetowej 4 ENERGIA PRZYJAZNA ŚRODOWISKU, Działania 4.1. Wsparcie wykorzystania OZE Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014 – 2020, Cel Projektu: Ochrona i poprawa stanu środowiska naturalnego, poprawa jakości i warunków życia mieszkańców oraz zwiększenie atrakcyjności gminy Stoczek Łukowski poprzez zastosowanie infrastruktury wykorzystującej odnawialne źródła energii Beneficjent: Gmina Stoczek Łukowski Wartość zrealizowanego projektu: 2 753

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stoczek Łukowski na lata 2021-2029

859,85 zł netto Wartość dofinansowania ze środków RPO WL: 2 209 691,39 zł łączna moc instalacji: 916,01 kW, w tym: 161 instalacji 2-kolektorowych o mocy 2,69 kW każda; 104 instalacji 3-kolektorowych o mocy 4,03 kW każda; 8 instalacji 4-kolektorowych o mocy 5,38 kW każda; 1 instalacja 8-kolektorowa o mocy 10,76 kW;

9. Działalność gospodarcza

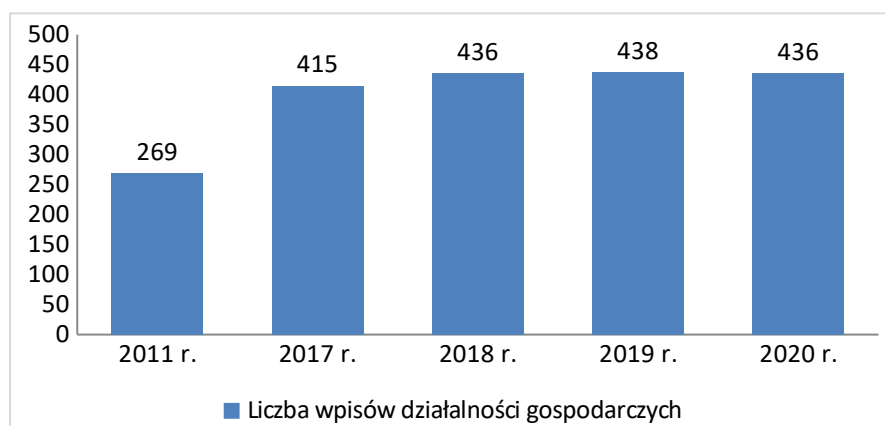
Według stanu na dzień 31.11.2020 r. na terenie gminy Stoczek Łukowski funkcjonuje 446 przedsiębiorców (osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą). W 2011 r. w CEIDG zarejestrowanych było 269 podmiotów posiadających główne miejsce wykonywania działalności na terenie gminy Stoczek Łukowski. Wg. danych pochodzących z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej liczba przedsiębiorców na terenie gminy wykazuje tendencję rosnącą. Od 2011 roku liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą wzrosła o 177 podmiotów. Przeważają firmy ślusarsko-spawalnice (ok. 156 firm), budowlane (ok. 130 firm), transportowe (108 firm). Są to głównie firmy jednoosobowe. Dobrze rozwijają się firmy branży mięsnej, meblarskiej, kopalnie kruszywa (żwiru i piachu). W ostatnim roku zaobserwować można było dużą dynamikę w branży montersko-spawalniczej (zarejestrowano dużo nowych podmiotów gospodarczych, głównie jednoosobowych). Spadek liczby podmiotów gospodarczych

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stoczek Łukowski na lata 2021-2029

obserwuje się w handlu spożywczo-przemysłowym. Z roku na rok sukcesywnie spada liczba sklepów spożywczo-przemysłowych na wsiach. Spada również liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Czternaście punktów sprzedaży posiadało w sumie 23 zezwolenia na sprzedaż napojów. W 2020 roku powstała firma Deftrans (producent mebli łazienkowych) z siedzibą w Jedlance która zatrudnia ponad 100 osób. Należy zauważyć że

liczba podmiotów gospodarczych na przestrzeni lat rośnie przedstawia to poniższy wykres.

Wykres nr 13: Rejestr wpisów do działalności gospodarczej.

10. Ochotnicze Straże Pożarne

W Gminie Stoczek Łukowski funkcjonuje 6 jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych: OSP Jamielne, OSP Jedlanka, OSP Rosy, OSP Róża, OSP Szyszki, OSP Zgórznica. Liczba członków we wszystkich jednostkach OSP wynosiła : liczba członków zwyczajnych - 211 w tym mężczyzn – 199, kobiet – 12 liczba członków honorowych - 8 liczba członków wspierających – 13. Wszystkie Ochotnicze Straże Pożarne posiadają wyremontowane dobrze wyposażone strażnice, które są jednocześnie miejscami spotkań społeczności lokalnych. Wszystkie jednostki posiadają podstawowy sprzęt przeciwpożarowy służący w akcjach ratowniczo – gaśniczych oraz nowe samochody strażackie: Dzięki wsparciu finansowemu z Gminy Stoczek Łukowski oraz pozyskiwanym dotacjom strażacy ochotnicy mogą realizować swoje podstawowe zadania oraz wspierać również Gminę w zaspokajaniu

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stoczek Łukowski na lata 2021-2029

potrzeb lokalnej społeczności między innymi poprzez odśnieżanie dróg w okresie zimowym, a także zaangażowanie w życie społeczne i kulturalne.

11. Koła gospodyń wiejskich

Na terenie gminy Stoczek Łukowski działa 11 Kół Gospodyń Wiejskich. Są to następujące koła:

1. Koło Gospodyń Wiejskich w Szyszkach – Klub Kobiet Kreatywnych
2. Koło Gospodyń Wiejskich w Januszówce
3. Koło Gospodyń Wiejskich w Mizarach - "Mizarzacy"
4. Koło Gospodyń Wiejskich w Kisielsku - "Kisielanki"
5. Koło Gospodyń Wiejskich w Turcu - "Turczanki"
6. Koło Gospodyń Wiejskich w Toczyskach
7. Koło Gospodyń Wiejskich w Jedlance - "Jodełki"
8. Koło Gospodyń Wiejskich w Jamielniku Kolonia

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stoczek Łukowski na lata 2021-2029

9. Koło Gospodyń Wiejskich w Starej Róży – "Różanki"

10. Koło Gospodyń Wiejskich w Guzówce

Koła zarejestrowane są w Krajowym Rejestrze Kół Gospodyń Wiejskich oraz Koło Gospodyń Wiejskich („Zgórznicanki” zarejestrowane jako stowarzyszenie zwykłe w Starostwie Powiatowym w Łukowie).

Większość tych Kół działa od niedawna. Siedzibami są świetlice wiejskie lub remizy strażackie. Jednak niektóre Koła oczekują na swoje budynki np. KGW Januszkówka czy KGW Jamielnik Kolonia. Budowa świetlic w tych miejscowościach rozpocznie się niebawem. Działalność KGW to przede wszystkim: - organizacja festynów (Mizary, Toczyska) - zajęcia świetlicowe podczas wakacji (Kisielsk) i ferii (Szyszki, Turzec, Guzówka, Mizary) - udział w kiermaszach świątecznych (Turzec, Stara Róża, Guzówka) - pozyskiwanie środków zewnętrznych – projekty (Toczyska, Jamielnik Kolonia, Guzówka, Turzec, Mizary) - organizacja lokalnych uroczystości tj. Dzień Babci i Dziadka, Dzień Kobiet, 11 listopada, wigilia, ostatki; udział w wydarzeniach gminnych, udział w akcjach charytatywnych.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stoczek Łukowski
na lata 2021-2029

**7. ZADANIA REALIZOWANE PRZECZ GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W STOCZKU
ŁUKOWSKIM**

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stoczek Łukowski

na lata 2021-2029

1. Pomoc społeczna

Celem pomocy społecznej jest zaspokojenie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin oraz umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka. Rodzaj, forma i rozmiar świadczenia powinny odpowiadać okolicznościom uzasadniającym udzielenie pomocy oraz możliwościom finansowym Ośrodka. Pomocy społecznej udziela się w szczególności z powodu:

- 1) ubóstwa,
- 2) sieroctwa,
- 3) bezdomności,
- 4) bezrobocia,
- 5) niepełnosprawności,
- 6) długotrwałej lub ciężkiej choroby,
- 7) przemocy w rodzinie,
- 7a) potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi,
- 8) potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności,
- 9) bezradności w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych,
- 10) trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą,
- 11) trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego,

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stoczek Łukowski

na lata 2021-2029

- 12) alkoholizmu lub narkomanii,
- 13) zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej;
- 14) klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Kryterium dochodowe uprawniające do korzystania ze świadczeń finansowych z pomocy społecznej określone jest w art. 8 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej i wynosi od dnia 1 października 2018 r. odpowiednio :

- 1) na osobę samotnie gospodarującą – 701 zł,
- 2) na osobę w rodzinie – 528 zł, przy jednoczesnym wystąpieniu, co najmniej jednego z powodów wymienionych powyżej lub innych okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy.

Świadczenia z pomocy społecznej udzielane są na wniosek osoby zainteresowanej, jej przedstawiciela ustawowego, bądź innej osoby po uzyskaniu zgody osoby, której pomoc ma być przyznana lub jej przedstawiciela ustawowego. Pomoc społeczna może być udzielana również z urzędu. Podstawą przyznania świadczenia z pomocy społecznej jest przeprowadzenie przez pracownika socjalnego rodzinnego wywiadu środowiskowego w miejscu zamieszkania osoby, która o tę pomoc się ubiega, rozpoznanie jej położenia i na tej podstawie planowanie pomocy. Wywiady środowiskowe przeprowadzane są również do celów pomocy społecznej w sprawach alimentacyjnych oraz dla potrzeb świadczeń rodzinnych i wychowawczych w celu potwierdzenia faktu sprawowania opieki.

Do zadań własnych z zakresu pomocy społecznej o charakterze obowiązkowym należy:

- 1) opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka;
- 2) sporządzanie, zgodnie z art. 16a, oceny w zakresie pomocy społecznej;
- 3) udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym;
- 4) przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych;
- 5) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych;
- 6) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego;
- 7) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;
- 8) przyznawanie zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego;
- 9) opłacanie składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stoczek Łukowski

na lata 2021-2029

niezamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem;

10) praca socjalna;

11) organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi;

12) prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach chronionych;

13) (uchylony)

14) dożywianie dzieci;

15) sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym;

16) kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu;

16a) pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;

17) sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego;

18) utworzenie i utrzymywanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników;

19) przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych;

20) opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

1a. W przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych, do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy utrzymywanie i zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników zespołu do spraw realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej w centrum usług społecznych.

Do zadań własnych gminy należy:

1) przyznawanie i wypłacanie zasiłków specjalnych celowych;

2) przyznawanie i wypłacanie pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze,

3) prowadzenie i zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki;

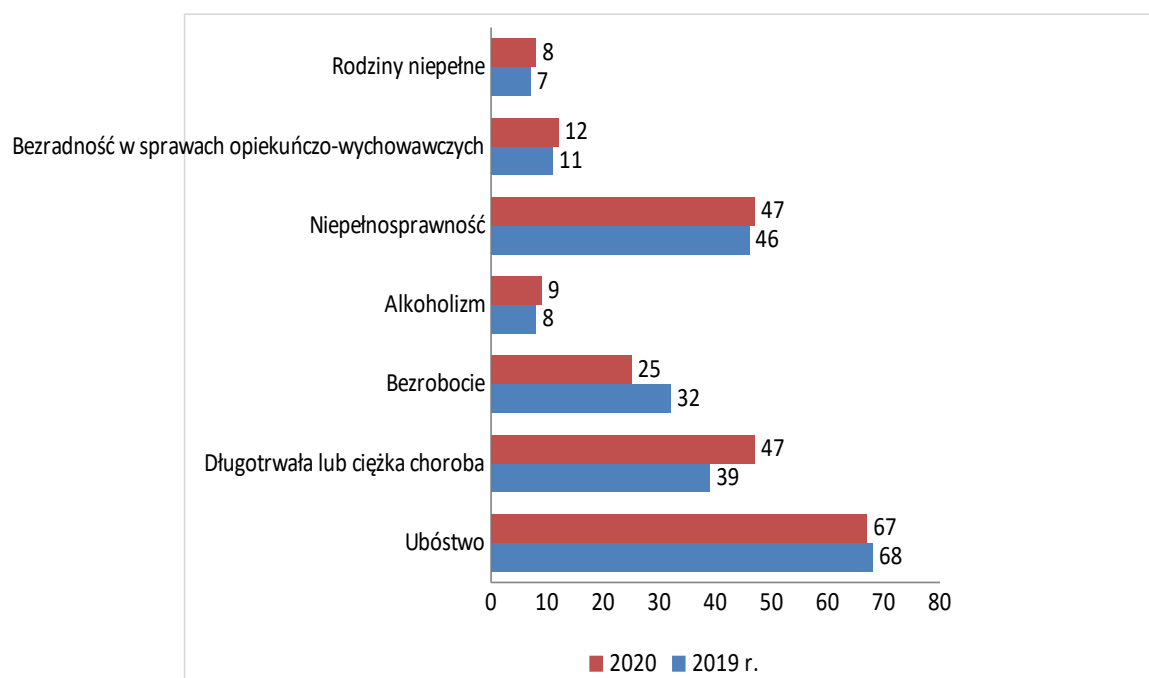
3a) opracowanie i realizacja projektów socjalnych;

4) podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznanych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów ośłonowych;

5) współpraca z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach oraz realizacji Programu Aktywizacja i Integracja, o którym mowa w przepisach o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

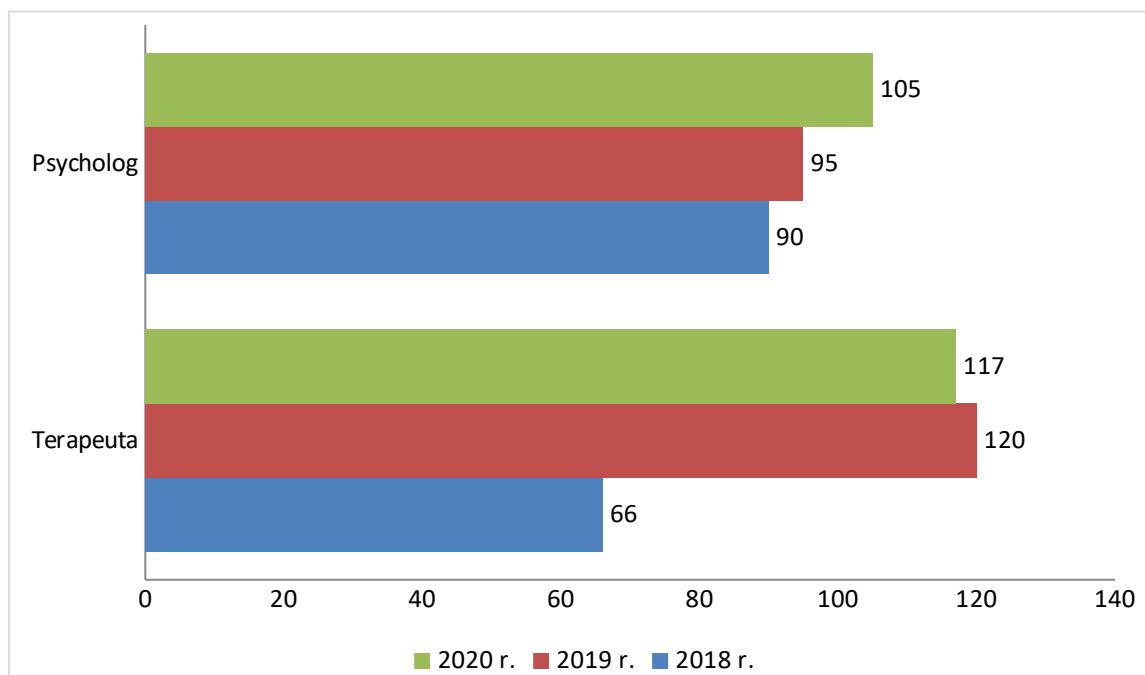
Wykres nr 14: Powody udzielanych świadczeń w latach 2019-2020 r.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stoczek Łukowski na lata 2021-2029

Wykres nr 15: Zestawienie liczby godzin usług terapeutycznych i psychologicznych w latach 2018/2019/2020

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stoczek Łukowski na lata 2021-2029

Wykres nr 16: Zestawienie liczby osób korzystających z usług terapeuty uzależnień i psychologa w latach 2018/2019/2020

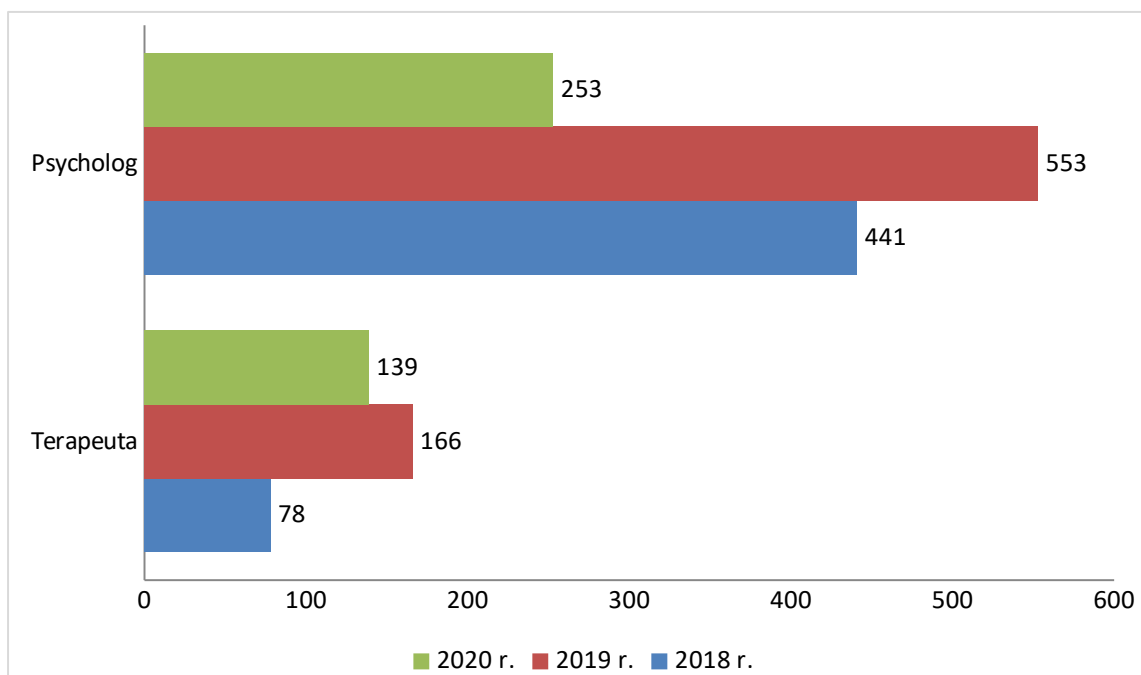

Tabela nr 5: Formy pomocy i wydatki poniesione w 2019/2020 roku.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stoczek Łukowski
na lata 2021-2029

Lp.	Forma pomocy	Kwota	Liczba rodzin	Kwota	Liczba rodzin
		2019		2020	
1.	Zasiłki stałe	124.431,75	23	126.824,23	21
2.	Składki zdrowotne przy zasiłku stałym	10.876,29	21	10.878,00	18
3.	Zasiłki okresowe	61.458,13	37	63.385,44	40
4.	Posiłek dla dzieci/ osoby dorosłej „ Posiłek w szkole i w domu”	22.796,00	32	8571,00	26
5.	Świadczenie pieniężne „ Posiłek w szkole i w domu”	16.680,15	37	34.429,00	54
5.	Usługi opiekuńcze	45.212,47	14	20.007,11	7
6.	Zdarzenia losowe	15.000	3	0	0
7.	Sprawienie pogrzebu	0	0	4000,00	1
8.	Zasiłki celowe	9420	18	12.150,01	14
9.	Schronienie Bezdomni	3.972,67	3	3214,00	1
10.	Odpłatność za pobyt w domu pomocy społecznej	78.631,53	4	93.047,88	4
12.	Świadczenia zdrowotne na okres 90 dni	-	6	-	4
13.	Usługi specjalistyczne dla osób z zaburzeniami psychicznymi	35.040,00	3	42.300,00	4

Tabela nr 6: Mieszkańcy Gminy korzystający z pomocy społecznej wg wieku.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stoczek Łukowski na lata 2021-2029

Wiek	2017	2018	2019
PONIŻEJ 15 LAT	86	52	41
16-21	46	19	14
22-30	10	7	6
31-40	27	24	21
41-50	38	37	22
51-60	65	35	31
61-70	35	31	27
70 I WIĘCEJ	22	22	15
RODZINY	140 rodzin	154 rodziny	111 rodziny

Na podstawie ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych realizowane są zadania zlecone z zakresu administracji rządowej, polegające na wspieraniu przez Państwo rodzin z dziećmi o niższych dochodach. Świadczeniami rodzinnymi są obecnie:

- 1) zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego;
- 2) świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, specjalny zasiłek opiekuńczy oraz świadczenie pielęgnacyjne;
- 3) jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka;
- 4) świadczenie rodzicielskie.

Próg dochodowy uprawniający do korzystania ze świadczeń rodzinnych to od dnia 1 listopada 2015 roku kwota -674,00 zł, na osobę w rodzinie a w przypadku rodziny wychowującej dziecko niepełnosprawne -kwota 764,00 zł.

Środki wydatkowane przez Gminę na świadczenia rodzinne na przestrzeni ostatnich dwóch lat pokazano poniżej.

Tabela nr 7: Rodziny objęte pomocą w formie zasiłków rodzinnych

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stoczek Łukowski

na lata 2021-2029

	2019	2020
Liczba rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami	523	457
Kwota zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami wypłaconych w ciągu roku ogółem	1 838 065,00 zł	1 571 816,97 zł

W 2020 roku ze świadczeń w postaci zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami z terenu gminy Stoczek Łukowski skorzystało 457 rodzin. Kwota świadczeń wyniosła 1 571 816,97 zł.

Liczba świadczeń opiekuńczych wypłaconych przez Ośrodek w 2020r. wyniosła 2224 na łączną kwotę 1 111 638,00 zł.

Tabela nr 8: Świadczenia opiekuńcze

Kwoty świadczeń opiekuńczych		
Rodzaj świadczenia opiekuńczego	2019	2020
Zasiłek pielęgnacyjny	352 894	369 518
Świadczenie pielęgnacyjne	560 170	666 120
Specjalny zasiłek opiekuńczy	87 283	76 000
Świadczenia opiekuńcze ogółem	1 000 347	1 111 638

Za osoby pobierające niektóre świadczenia opiekuńcze odprowadzane są składki na ubezpieczenie społeczne lub/i zdrowotne do ZUS oraz lub KRUS.

Poniższa tabela przedstawia kwoty opłacanych składek.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stoczek Łukowski

na lata 2021-2029

Tabela nr 9: Składki na ubezpieczenie emerytalno-rentowe oraz zdrowotne za osoby pobierające świadczenia opiekuńcze

Rodzaj opłaconej składki	2019	2020
ZUS	99 972 (za 25 osób)	106 756 (za 21 osób)
FUZ	14 634 (za 16 osób)	17 997 (za 14 osób)
KRUS (emerytalno-rentowa)	1 119 (za 4 osoby)	2 116 (za 5 osób)

Liczba świadczeń rodzinnych przyznanych w postaci jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka w roku 2020 wyniosła 52 , natomiast wypłacona kwota powyższego świadczenia wyniosła 52 000,00 zł

Tabela nr 10: Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka

	2019	2020
Liczba rodzin którym przyznana została jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	59	52
Kwota jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka wypłaconej w ciągu roku ogółem	59 000,00 zł	52 000,00 zł

Ostatnim świadczeniem rodzinnym wypłacanym przez Jednostkę jest świadczenie rodzicielskie. W 2020 r. wypłacone zostało na kwotę 181 431,00 zł, natomiast ilość świadczeń wyniosła 197.

Tabela nr 11: Świadczenie rodzicielskie

	2019	2020
Liczba rodzin, którym przyznano świadczenie rodzicielskie	16	15
Kwota świadczenia rodzicielskiego wypłacona w ciągu roku ogółem	201 140,00 zł	181 431,00 zł

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stoczek Łukowski

na lata 2021-2029

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przyznawane są na warunkach określonych w ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów znowelizowanej w roku 2020. W ustawie zawarte zostały regulacje dotyczące świadczenia pomocy osobom, które nie są w stanie samodzielnie zaspokoić swoich potrzeb i nie otrzymują należnego im wsparcia od osób należących do kręgu zobowiązanych do alimentacji.

Zgodnie z tymi regulacjami przez osobę uprawnioną do korzystania z funduszu alimentacyjnego rozumie się osobę uprawnioną do alimentów od rodzica na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, jeżeli egzekucja okazała się bezskuteczna. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej do ukończenia przez nią 18 roku życia albo w przypadku gdy uczy się w szkole lub szkole wyższej do ukończenia przez nią 25 roku życia, albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności –bezterminowo. Dane dotyczące wypłaconych w Gminie świadczeń z funduszu alimentacyjnego pokazano w tabeli poniżej.

Tabela nr 12: Fundusz alimentacyjny

	2019	2020
Liczba rodzin, którym przyznano świadczenia z funduszu alimentacyjnego	10	12
Kwota świadczeń z funduszu alimentacyjnego wypłacona w ciągu roku ogółem	60 751,00 zł	69 770,00 zł

Świadczenia wychowawcze

Świadczenie wychowawcze—to świadczenie, które kierowane jest do rodzin mających na utrzymaniu dzieci, natomiast jego celem jest częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowywaniem dziecka (także tych dotyczących opieki sprawowanej nad nim i zaspokojeniem potrzeb życiowych dziecka). Świadczenie przysługuje matce, ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka do ukończenia przez dziecko 18. roku życia

Dane o liczbie rodzin korzystających ze świadczenia wychowawczego oraz kwoty wypłaconych świadczeń zawarto w tabeli poniżej.

Tabela nr 13: Świadczenia wychowawcze

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stoczek Łukowski
na lata 2021-2029

	2019	2020
Liczba rodzin którym wypłacono świadczenie wychowawcze	778	778
Kwota wypłaconych świadczeń wychowawczych w ciągu roku ogółem	7 522 715,06 zł	8 569 980,40 zł

2. Program Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej

Ośrodek od 01 stycznia 2020 r. do 31 grudnia 2020r. realizował program Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej finansowany w 100% z Programu Solidarnościowego Wsparcia Osób Niepełnosprawnych. Ogólna kwota jaką udało się pozyskać wynosi 68.550,00 zł. Programem objętych jest 19 osób niepełnosprawnych z terenu gminy. Do zadań asystenta należało: pomoc w załatwianiu spraw urzędowych, pomoc w dotarciu do lekarzy, specjalistów, rehabilitantów, zawiezenie do kina, centrum handlowego, nawiązanie współpracy z inną organizacją, zakupy wspólne z osobą niepełnosprawną. Zadaniem programu jest aktywowanie osób niepełnosprawnych. Asystent ma być pomocą, wszelkie decyzje podejmuje osoba niepełnosprawna. W 2020 roku maksymalna ilość godzin przypadająca na 1 uczestnika wynosiła 10 godzin miesięcznie. Natomiast od kwietnia 2021 do 31 grudnia 2021r. Ośrodek pozyskał środki finansowe na realizację w/w zadania z Programu Solidarnościowego Wsparcia Osób Niepełnosprawnych. Programem objętych zostanie 6 osób niepełnosprawnych z terenu gminy. W ramach programu zostanie zatrudniony 1 asystent osobisty osoby niepełnosprawnej. Do zadań asystenta należy pomoc w załatwianiu spraw urzędowych, w dotarciu do lekarzy, specjalistów, rehabilitantów, pomoc w zrobieniu zakupów. Co ważne asystent tylko pomaga. Wszelkie decyzje podejmuje osoba niepełnosprawna. Planuje objąć się wsparciem osoby niepełnosprawnej w ilości 860 godzin do końca roku. Na realizację programu Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej pozyskał sto procent dofinansowania z Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych. Jest to kwota 27.050,00 tys. zł

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stoczek Łukowski

na lata 2021-2029

3. Opieka wytchnieniowa

Ośrodek przystąpił do ogłoszonego przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Programu „Opieka wytchnieniowa – edycja 2020”. Dnia 01.06.2020 roku została zatwierdzona lista rekomendowanych wniosków wraz z kwotą przyznanych środków finansowych na realizację Programu „Opieka Wytchnieniowa” – edycja 2020. Program finansowany ze środków Programu Solidarnościowego Wsparcia Osób Niepełnosprawnych. Opieka wytchnieniowa to forma wsparcia dla opiekunów osób niepełnosprawnych. Polega na zapewnieniu opieki osobie ze stwierdzoną formą niepełnosprawności w sytuacji, gdy jej opiekun, z uwagi na jakieś zdarzenie losowe, konieczność wypoczynku czy załatwienia codziennych spraw, nie może tej opieki sprawować samodzielnie. Program kierowany jest do dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności oraz osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, których członkowie rodzin lub opiekunowie sprawujący bezpośrednią opiekę, wymagają wsparcia w postaci doraźnej, krótkotrwałej przerwy w sprawowaniu opieki oraz podniesienia swoich umiejętności i wiedzy w zakresie opieki na tym osobami. Rodzic dziecka niepełnosprawnego będzie mógł załatwić swoje sprawy np. skorzystać z wizyty u lekarza, załatwić sprawę w urzędzie a dziecko będzie pozostawało pod opieką wykwalifikowanej osoby. Program ograniczony jest do dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji. GOPS ogłosił nabór wniosków do udziału w programie „Opieka wytchnieniowa”. Do Ośrodka wpłynęło zapotrzebowanie na realizację programu w ilości 360 godzin do końca grudnia 2020r. Na ten cel udało się pozyskać kwotę dofinansowania w ilości 11.635,20 zł. Natomiast wartość całego programu wyniesie 14.400,00 zł. Ponadto w 2021 roku Ośrodek pozyskał kwotę 11.016,00 zł. Planuję się objąć trzy osoby wsparciem w ilości 360 godzin w okresie od 01 maja 2021r. do 31 grudnia 2021r.

4. Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Stoczku Łukowskim zajmuje się rozdysponowaniem artykułów żywnościowych z Polskiego Czerwonego Krzyża w Lublinie

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stoczek Łukowski na lata 2021-2029

mieszkańcom gminy Stoczek Łukowski. W okresie od 01 stycznia do 31 grudnia 2020 roku GOPS otrzymał 26 tony żywności. Żywność trafiła do 500 osób z terenu gminy.

Tabela nr 14: Liczba osób Objętych Programem Operacyjnym Pomoc Żywnościowa

Rok	2018	2019	2020
Liczba osób objętych pomocą ogółem	320	440	500
w tym:			
Osoby starsze	7	30	49
w tym: Niepełnosprawne.	34	20	58
Pozostałe osoby	313	410	401
Tonaż artykułów	19.472,6 kg	32.000,00	26.031,28
Wartość artykułów	103.808,06	55.605,62	76.443,78

5. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.

Jednym z zadań własnych gminy wynikających z ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi jest prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz przeciwdziałanie narkomanii. Realizacja tych zadań jest prowadzona w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stoczek Łukowski na lata 2021-2029

narkomanii stanowiącego część strategii rozwiązywania problemów społecznych, uchwalanego corocznie przez radę gminy. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2019 r. przewidywał m.in. następujące działania:

1. Edukację publiczną oraz edukację dzieci i młodzieży w zakresie profilaktyki uzależnień,
2. Promocję alternatywnych sposobów spędzania wolnego czasu,
3. Podnoszenie kwalifikacji osób pracujących na rzecz osób uzależnionych i współuzależnionych,
4. Finansowanie Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych i współuzależnionych
5. Kierowanie osób uzależnionych na leczenie
6. Dofinansowanie wypoczynku dzieci z terenu gminy
7. Wspieranie działalności placówek leczenia odwykowego, itp.

Realizacja Programu finansowana jest ze środków pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wnoszonych przez podmioty gospodarcze prowadzące działalność w tym zakresie na terenie gminy Stoczek Łukowski. Wysokość środków uzyskanych przez gminę z tego tytułu w 2019 r. wyniosła 51.112,68 zł. Na działania profilaktyczne przeznaczono 45.943,99zł (w tym 1000 zł na przeciwdziałanie narkomanii). Większość środków wykorzystana została na wynagrodzenia dla terapeuty leczenia uzależnień świadczącego usługi w gminnym Punkcie Konsultacyjnym przy Parafii w Stoczku Łukowskim oraz dla psychologa, z którego usług korzystają szkoły i podopieczni Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. W ramach programu organizowane były zajęcia feryjne we współpracy z rodzicami i Kołami Gospodyń Wiejskich, półkolonie dla dzieci oraz festyny rodzinne. Dofinansowano wyjazdy na zawody sportowe dla dzieci i młodzieży z terenu gminy. W ramach Programu odbyły się dwa spektakle profilaktyczne (w Gminnej Bibliotece Publicznej w Starych Kobiątkach dla uczniów szkół podstawowych i gimnazjów, oraz w Miejskim Ośrodku Kultury w Stoczku Łukowskim dla szkół średnich i zawodowych).

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stoczek Łukowski

na lata 2021-2029

6. Zakład Aktywności Zawodowej w Stoczku Łukowskim

Działa w Gminie Stoczek Łukowski od 02.08.2004r. Jest pierwszą placówką utworzoną województwie lubelskim a dziewiątą w kraju. Jego uruchomienie kosztowało ponad 650 tysięcy złotych. Koszty te w całości pokrył PFRON. ZAZ zatrudnia obecnie 13 pracowników obsługi oraz 37 pracowników niepełnosprawnych z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności). Pracownicy niepełnosprawni zatrudnieni są na umowę o pracę w wymiarze 0,55 – 0,8 etatu. Zakład zajmuje się gotowaniem obiadów dla szkół gminnych, indywidualnych odbiorców oraz cateringiem. Poza funkcją usługową ZAZ pełni niezwykle ważną funkcję społeczną zapewniając stałą pracę i dochody osobom

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stoczek Łukowski

na lata 2021-2029

niepełnosprawnym

w stopniu znacznym i umiarkowanym. W Zakładzie prowadzona jest rehabilitacja zawodowa, lecznicza i społeczna pracowników niepełnosprawnych.

Czynnikami przemawiającymi za zlokalizowaniem ZAZ w Stoczku Łukowskim były:

- duże zapotrzebowanie ze strony osób niepełnosprawnych;
- liczne środowisko osób niepełnosprawnych;
- brak miejsc pracy na lokalnym rynku i potrzeba przygotowania zawodowego i społecznego osób niepełnosprawnych do funkcjonowania na otwartym rynku pracy;

Cele realizowane przez Zakład Aktywności Zawodowej:

- zatrudnienie osób niepełnosprawnych o znacznym i umiarkowanym stopniu niepełnosprawności;
- rehabilitacja zawodowa, lecznicza i społeczna;
- przygotowanie do życia w otwartym środowisku;
- pomoc w realizacji pełnego, niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia na miarę indywidualnych możliwości.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stoczek Łukowski
na lata 2021-2029

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stoczek Łukowski

na lata 2021-2029

7. Bezrobocie w Gminie

Bezrobocie stanowi jeden z najtrudniejszych problemów społeczno-gospodarczych. Jest od dawna przedmiotem zainteresowania socjologów i psychologów, ponieważ ze względu na swoje następstwa jest poważnym problemem społecznym. Bezrobocie występuje wówczas, gdy liczba osób poszukujących pracy jest większa niż liczba ludzi zdolnych do pracy, chcących pracować i akceptujących istniejący poziom wynagrodzeń.

Według Międzynarodowej Organizacji Pracy, osoba bezrobotna to ta, która w tygodniu, w którym przeprowadzono badanie, nie wykonywała pracy zarobkowej dłużej niż przez godzinę. Według Europejskiego Urzędu Statystycznego, który w swoich zharmonizowanych statystykach rynku pracy państw Unii Europejskiej przyjmuje, że bezrobotnym jest osoba w wieku 15 – 74 lat która:

- a) nie ma pracy,
- b) jest gotowa podjąć pracę w ciągu następnych dwóch tygodni,
- c) w ciągu ostatnich czterech tygodni poszukiwała aktywnie pracy.

Bezrobocie można rozpatrywać w skali makro i mikro. Z bezrobociem w skali makro mamy do czynienia w sytuacji, gdy na określonym obszarze geograficznym znaczna liczba osób zdolnych do podjęcia pracy pozostaje poza zatrudnieniem. Natomiast bezrobociem w skali mikro jest utrata pracy z powodu braku kwalifikacji lub innych umiejętności pozwalających objąć i utrzymać stanowisko.

Rodzaje bezrobocia:

- strukturalne – wynika z nieaktywności struktury podaży siły roboczej i popytu na nią na rynku pracy,
- koniunkturalne – wywoływane jest spadkiem popytu konsumpcyjnego i inwestycyjnego, który powoduje zbyt małe wykorzystanie zdolności produkcyjnych przedsiębiorstw,
- frykcyjne – jest rezultatem ruchu zatrudnionych na rynku pracy. Dotyczy ludzi zmieniających zawód, pracę, przenoszących się do innej miejscowości,
- sezonowe – jest efektem wahań aktywności gospodarczej w różnych porach roku, spowodowanych zmianą warunków klimatycznych,
- technologiczne – wynika z postępu technicznego, automatyzacji, mechanizacji procesów wytwórczych,
- dobrowolne – jest to pozostawanie bez pracy osób, które nie podejmują pracy, ponieważ występujące na rynku pracy stawki płac są ich zdaniem zbyt niskie,
- ukryte – dotyczy ludzi nie ujętych w statystykach,
- jawne – zarejestrowane,
- przymusowe – niezależne od zachowania bezrobotnego.

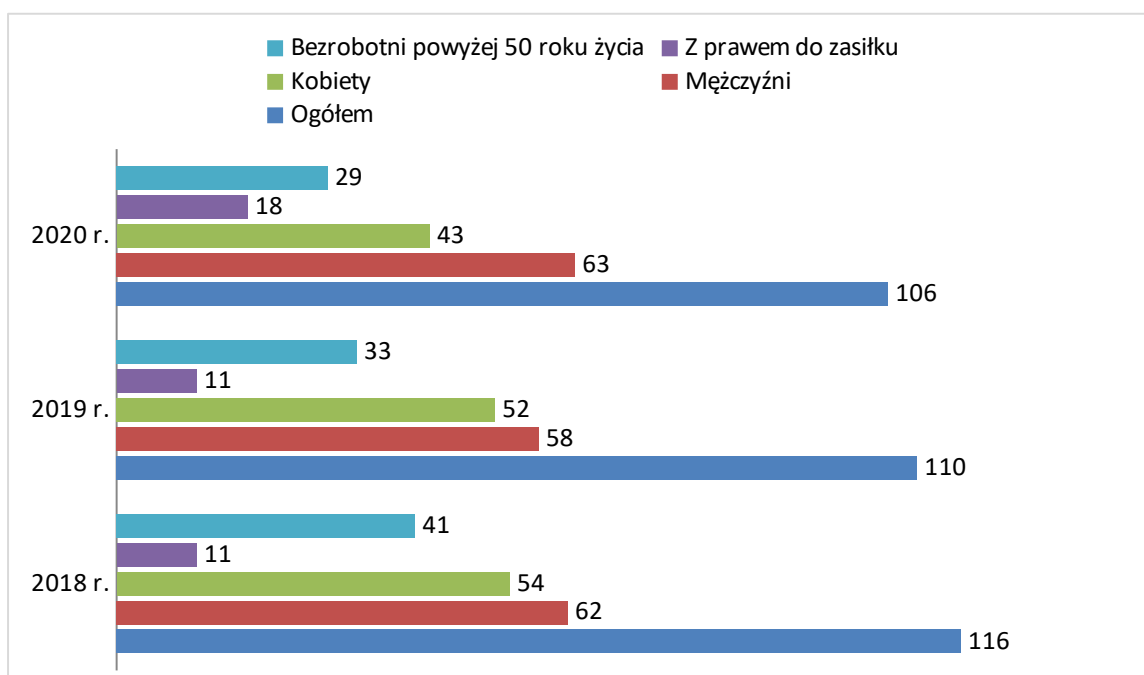
Skutki bezrobocia można rozpatrywać w 3 aspektach:

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stoczek Łukowski na lata 2021-2029

- aspekt psychologiczny – to utrata dochodów, utrata zdrowia, obniżenie poziomu intelektualnego funkcjonowania. Osoby zmniejszają swoją aktywność we wszystkich dziedzinach życia, ograniczają kontakty towarzyskie nawet z osobami również dotkniętymi bezrobociem, bo nawet takie spotkania nie podnoszą ich na duchu, lecz pogłębiają frustracje. Bezrobotnych cechuje fatalizm, apatia, jak również obniża się ich sprawność psychofizyczna (T. Borkowski, A. Marcinkowski „Socjologia bezrobocia”),
- aspekt społeczny – to naruszenie jednej z podstawowych zasad umowy społecznej, wynikającej nie tylko z prawa człowieka do pracy, ale także jego obowiązku w postaci zapewnienia utrzymania rodziny, wychowania dzieci. Osoba bezrobotna (poprzez utratę pracy) zostaje pozbawiona komfortu psychicznego, wynikającego z poczucia przynależności do grupy, odpowiedzialności i obowiązku wobec innych,
- aspekt polityczno – ustrojowy – sprzyja rozwojowi radykalizmu i niepokoju społecznych, przynosi postawy antyspołeczne, sprzyja przestępczości, usprawiedliwia ją oraz poszerza zakres jej motywacji.

Na terenie gminy w ostatnich latach spada bezrobocie i jest najniższe w całym powiecie. Przyczyniło się do tego rozwój przedsiębiorstw, powstały duże zakłady pracy zatrudniające po kilkadziesiąt osób lub powyżej 100. W 2020 r. powstała firma Deftrans z siedzibą w Jedlance zatrudniająca ponad 100 osób. Wiele osób pracuje w dużych miastach w budowlance, spawaniu. Wiele mieszkańców gminy świadczy prace za granicą w budowlance lub spawalnictwo.

Wykres nr 17: Statystyka osób bezrobotnych z terenu gminy Stoczek Łukowski w latach 2018-2020

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stoczek Łukowski na lata 2021-2029

8. Osoby starsze, Klub Senior+ w Kienkówce.

W gminie Stoczek Łukowski jest problem osób starszych z danych statystycznych wynika że na dzień 31.12.2019r. **Gmina liczyła 7891 osób z czego osoby powyżej 60 roku życia stanowią 1739 osób (22%).** w Polsce od kilkunastu lat obserwowany jest proces zmiany struktury demograficznej, którego cechą jest rosnący udział osób starszych w ogólnej populacji. Zgodnie z założeniami opracowanymi przez Główny Urząd Statystyczny prognozy demograficznej, obejmującej okres do 2050 r. wynika, że w nadchodzących latach w Polsce nastąpi znaczne zmniejszenie liczby dzieci (w wieku 0–14 lat) i osób dorosłych (w wieku 15–59), natomiast zwiększy się liczba i udział osób w wieku co najmniej 60 lat. Udział ludności w wieku 60 lat i więcej w całej populacji wynosi obecnie prawie 23% (8,8 mln osób) wobec ok. 15% (5,6 mln) na początku lat 90. ub. wieku. Z opracowanej w 2014 r. prognozy ludności wynika, że w perspektywie do 2050 r. ogólna liczba ludności Polski zmniejszy się o ponad 4,5 mln, natomiast będzie wzrastać zarówno liczba, jak i odsetek osób w wieku 60 lat i więcej: 2025 r. (za ok. 10 lat) osób w wieku co najmniej 60 lat będzie ponad 10 mln i będą stanowiły one prawie 28% ludności kraju, w 2035 r. (za ok. 20 lat) – 11,4 mln (32%), tj. prawie 1/3 populacji, w ostatnim roku prognozy (2050) ich udział wzrośnie do ponad 40% (13,7 mln osób w wieku co najmniej 60 lat). Dlatego wskazane było aby gmina Stoczek Łukowski otworzyła „Klub Senior +”. Głównym celem jest przeciwdziałanie osamotnieniu i marginalizacji seniorów. Na terenie gminy działa nieformalny Klub istniejący przy GBP w Starych Kobiątkach. W 2020r. gmina postanowiła w ramach programu wieloletniego „Senior+” wesprzeć lokalną inicjatywę i utworzyć oficjalny „Klub Senior +” w miejscowości Kienkówka. Powyższe zadania realizowane było w ramach Modułu I - Utworzenie i wyposażenie Klubu Senior+. Całkowity koszt zadania wyniesie 174.433,52 zł. W miesiącu czerwiec 2020 r. Wojewoda Lubelski opublikował zestawienie ofert zakwalifikowanych do Programu wieloletniego „Senior +” na lata 2015-2020 moduł I, gdzie gmina Stoczek Łukowski otrzymała dotację na utworzenie placówki i otrzymała dofinansowanie w wysokości 138.466,82 zł. (79,37% wartości zadania). Gmina z własnych środków dołożyła 35.986,70zł (20,63 % zadania).W Klubie Seniora są real. zajęcia dla starszych powyżej 60 roku życia. W klubie prowadzone są warsztaty zajęciowe – rozwijanie umiejętności i zainteresowań,

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stoczek Łukowski

na lata 2021-2029

gimnastyka rekreacyjna – m.in. ćwiczenia na zdrowy kręgosłup, nordicwalking. Ponadto są prowadzone zajęcia animacyjne i aktywizacyjne dla Seniorów, (m. in. spotkania łączące pokolenia, organizowanie Dnia Babci i Dziadka, jest utworzona sala do rehabilitacji - ruchowych wyposażona w rowerki i bieżnię do ćwiczeń. Celem jest usamodzielnienie seniora, pobudzenie jego zaradności, nauka współżycia w grupie i w środowisku poprzez dbanie o kontakty i relacje międzyludzkie, umiejętność spędzania czasu z rówieśnikami i nawiązywanie kontaktów sąsiedzkich. Liczba miejsc dla seniorów wynosi 25. Wskazane jest również aby w innych większych miejscowościach powstawały Kluby Seniora, gdzie byłaby możliwość zagospodarowania wolnego czasu seniorom.

Projekt Kompleksowy program wsparcia osób niesamodzielnych i niepełnosprawnych z gminy Stoczek Łukowski. Projekt Usługi społeczne i zdrowotne dla mieszkańców gminy Stoczek Łukowski. Zarząd Województwa Lubelskiego w dniu 24.03.2021r. opublikował listę projektów, które spełniły kryteria i uzyskały wymaganą liczbę punktów wybranych do dofinansowania z I posiedzenia Komisji Oceny Projektów w ramach konkursu nr RPLU.11.02.00-IZ.00-06-001/20 Działanie 11.2 Usługi społeczne i zdrowotne. Gmina Stoczek Łukowski / Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Stoczku Łukowskim otrzyma dofinansowanie w kwocie - 1.086 499,54 zł. Wartość całego projektu to 1 296 247,54 zł. Łącznie w województwie lubelskim dofinansowanie otrzyma 31 projektów. Gmina Stoczek Łukowski znalazła się na 15 miejscu. W ramach projektu przewiduje się świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania, specjalistycznych usług opiekuńczych, utworzenie mieszkania wspomagającego. Ponadto zostano utworzone kolejne Kluby Seniora. Zostanie zakupiony sprzęt do ćwiczeń, zostano zatrudnieni animatorzy do prowadzenia zajęć, będą prowadzone zajęcia plastyczne, taneczne, teatralne, kucharskie. Planowane są wycieczki dla seniorów. Zatrudniony zostanie psycholog, logopeda gdzie bezpłatnie będą świadczyć pomoc. W ramach projektu zostanie utworzona wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego, gdzie w/w osoby za darmo będą mogły wypożyczyć sprzęt.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stoczek Łukowski
na lata 2021-2029

Klub Senior + w Kienkówce

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stoczek Łukowski
na lata 2021-2029

Klub Senior + w Kienkówce

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stoczek Łukowski

na lata 2021-2029

8. DIAGNOZA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

1. Wstęp

Diagnoza problemów społecznych została oparta na przeprowadzonej na zlecenie Gminy „Diagnozie Problemów Społecznych Gminy Stoczek Łukowski”. Zakres działań badawczych tego opracowania odnosił się do zidentyfikowania następujących kwestii:

- zidentyfikowania przyczyn lub czynników wywołujących sytuacje problemowe,
- określenie skali oraz zakresu problemów uzależnień,
- zidentyfikowania skutków występujących problemów,
- pokazanie rozwiązań mających na celu wyjaśnienie sytuacji problemowej
- lub złagodzenie jej skutków,
- zidentyfikowania problemów uzależnień wśród różnych grup (dzieci, młodzieży, dorosłych mieszkańców),
- problemu ubóstwa, niepełnosprawności oraz problemów osób starszych.

Obszarem badań objęte zostały następujące kwestie (problematyka badawcza):

- problem alkoholowy (alkoholizm);
- problem narkotykowy (narkomania i dopalacze);
- problem nikotynowy (nikotynizm);
- problem przemocy;
- ubóstwo;
- niepełnosprawność.
- problem osób starszych

Badania realizowano od września do grudnia 2020 roku. W badaniu łącznie wzięło udział 325 osób (100 mieszkańców, 215 uczniów szkoły podstawowej oraz 10 sprzedawców alkoholu).

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stoczek Łukowski

na lata 2021-2029

Mając na względzie fakt, iż szczegółowe wyniki przeprowadzonych badań zostały zaprezentowane we wspomnianej Diagnozie, uznano za bezzasadne powielanie ich w niniejszej Strategii. Z uwagi na zakres i cel niniejszego dokumentu ograniczono się jedynie do zaprezentowania wniosków i rekomendacji, jakie zawarto w Diagnozie.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stoczek Łukowski

na lata 2021-2029

2. Wnioski i rekomendacje

Celem badania było przedstawienie wybranych problemów społecznych dotyczących Gminy Stoczek Łukowski w odniesieniu do opinii: dorosłych mieszkańców oraz dzieci i młodzieży. Cel ten został osiągnięty w toku weryfikacji zebranego materiału badawczego, będącego podstawą do opracowania wniosków i rekomendacji, które następnie posłużą do tworzenia różnego rodzaju programów pomocowych zmierzających do poprawy sytuacji na terenie gminy, w tym jakości życia jej mieszkańców.

Przeprowadzona diagnoza oraz analiza danych umożliwiła:

- zapoznanie się z problemami mieszkańców,
- ujawnienie problemów z jakimi spotykają się na co dzień młodzi mieszkańcy – uczniowie szkół podstawowych,
- rozpoznanie czy sprzedawcy alkoholu, którzy pracują na terenie Gminy Stoczek Łukowski mają odpowiednią wiedzę dotyczącą odpowiedzialnej sprzedaży alkoholu,
- sprawdzenie wśród wszystkich osób przebadanych jaka według nich jest dostępność narkotyków, dopalaczy, nikotyny, czy też alkoholu na terenie gminy,
- rozpoznanie, czy problem ubóstwa w gminie jest powszechny,
- poznanie problemów osób starszych zamieszkujących Gminę Stoczek Łukowski.

Informacje zawarte w dokumencie diagnozy mogą zostać wykorzystane w przyszłości do prowadzenia dalszych pogłębionych badań wśród mieszkańców, uczniów oraz sprzedawców napojów alkoholowych. W oparciu o dokonaną analizę problemów społecznych zostały sformułowane rekomendacje skierowane do mieszkańców Gminy Stoczek Łukowski, które powinny mieć charakter długofalowy i wielostronny. Światowa Organizacja Zdrowia (WHO)³ podaje, że aż 50% zaburzeń zdrowia psychicznego prowadzących do nadużywania substancji psychoaktywnych, agresji i przemocy, a także innych zachowań antyspołecznych zaczyna się w okresie dojrzewania. Dzieci i młodzież są, więc grupą wymagającą szczególnie intensywnych oddziaływań profilaktycznych. Należy

³ World Health Organization, (2004), Mental Health Policy, Plans and Programs, Geneva.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stoczek Łukowski

na lata 2021-2029

skupić się przede wszystkim na najmłodszych, by zapobiec i redukować takie zachowania. Środowisko szkolne wywiera ogromny wpływ na rozwój fizyczny, emocjonalny i społeczny dzieci i młodzieży, stąd jego kształtowanie może sprzyjać zdrowiu psychicznemu. Australijskie badania na zlecenie WHO pozwoliły na wyodrębnienie najistotniejszych czynników ryzyka oraz czynnik chroniących⁴:

Czynniki ryzyka:

- przemoc rówieśnicza,
- odrzucenie przez rówieśników,
- słaba więź ze szkołą,
- niedostateczne kierowanie własnym zachowaniem (brak kontroli),
- destrukcyjna grupa rówieśnicza,
- niepowodzenia szkolne.

Przez „czynniki chroniące” należy rozumieć: wszystkie elementy osłabiające oddziaływanie czynników ryzyka, zwiększające „odporność” jednostki, a więc zmniejszające prawdopodobieństwo wystąpienia zachowań problemowych⁵. Można je pogrupować w kilka kategorii:

- poczucie przynależności,
- pozytywny klimat szkoły,
- prospołecznie nastawiona grupa rówieśnicza,
- okazje do przeżycia sukcesu i rozpoznawania własnych osiągnięć,
- zdecydowany brak akceptacji przez szkołę dla przemocy”.

Wymienione czynniki chroniące mają charakter uniwersalny. Są odpowiednim oddziaływaniem wśród młodszych mieszkańców gminy, czyli uczniów szkół. Najlepiej wdrażać czynniki chroniące poprzez organizowanie warsztatów profilaktycznych, gdzie

⁴ Monograph, (2000) Commonwealth Department of Health and Aged Care 2000. Promotion, Canberra.

⁵ Słownik terminów według PARPA, źródło: http://www.parpa.pl/download/slownik_terminow.pdf (dostęp: 20.12.2020).

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stoczek Łukowski

na lata 2021-2029

wzmacniane są czynniki chroniące oraz osłabiane czynniki ryzyka. Warto pamiętać, że oddziaływanie w zakresie jednego tematu zajęć, np. dotyczących jedynie przemocy może przynieść pozytywne rezultaty, także w profilaktyce innych zachowań ryzykownych. Nadrzędną rekomendacją wyznaczającą kierunek działań profilaktycznych jest wzmacnianie pozytywnego stosunku do nauczycieli oraz budowanie klimatu współpracy pomiędzy nauczycielami w szkole oraz wspieranie konstruktywnych zainteresowań i zajęć pozalekcyjnych młodzieży. Do najbardziej uniwersalnych i selektywnych czynników chroniących uczniów szkół przed angażowaniem się w zachowania problemowe należy włączyć:

- pozytywne nastawienie do nauczycieli,
- udział w dodatkowych zajęciach pozalekcyjnych,
- aktywny udział w praktykach i uroczystościach religijnych,
- dobry kontakt z rodzicami; monitorowanie przez rodziców miejsc, w których uczeń spędza czas wolny.

Efektywna ochrona młodzieży wiąże się z prawidłowym rozumieniem przez nauczycieli procesów rozwojowych właściwych dla okresu adolescencji. Dlatego zaleca się, aby wspierać pedagogów i nauczycieli zarówno na poziomie kształcenia formalnego, jak i nieformalnego, w zdobywaniu wiedzy oraz poszerzaniu umiejętności w zakresie rozpoznawania wyzwań oraz trudności specyficznych dla tego okresu rozwoju. Program profilaktyczny powinno się również uwzględnić w działaniach związanych z profilaktyką uzależnień oraz rozwiązywaniem problemów alkoholowych, które będą skierowane do wszystkich mieszkańców Gminy Stoczek Łukowski. Powinien zawierać działania profilaktyczno-informacyjne mające na celu propagowanie zdrowego stylu życia i zmianę postaw przy użyciu sprawdzonych i rekomendowanych programów profilaktycznych, odpowiadających na środowiskowe zapotrzebowanie. Powinno zostać również uwzględnione realizowanie działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej skierowanej do osób uzależnionych, spożywających alkohol w sposób ryzykowny i szkodliwy lub korzystających z innych używek, jak również do ich rodzin, także osób zagrożonych przemocą oraz takich, przeciwko którym ta przemoc jest stosowana regularnie. W celu zapewnienia skuteczności, uwzględnione

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stoczek Łukowski

na lata 2021-2029

działania powinny być długofalowe, konsekwentne oraz wdrażane systematycznie na terenie Gminy Stoczek Łukowski.

Główne kierunki dalszych działań z zakresu przeciwdziałania i rozwiązywania problemu alkoholowego, narkotykowego, palenia papierosów oraz przemocy w rodzinie wśród mieszkańców Gminy Stoczek Łukowski powinny polegać na:

- Rozwoju pracy socjalnej na rzecz mieszkańców, którzy są zagrożeni uzależnieniem od alkoholu oraz wdrażanie najnowszych sposobów pomocy tym osobom.
- Ankietowani mieszkańcy (łącznie 55,71%) deklarują, że ich spożywanie alkoholu w ciągu dnia, w którym go piją, przekracza standardową porcję alkoholu⁶. Jak najszybciej należy zacząć zapobiegać rozwijaniu się uzależnienia od alkoholu. Rekomenduje się tworzenie kampanii, które będą miały na celu informowanie mieszkańców, o tym jakie mogą być konsekwencje spożywania dużej ilości alkoholu. Warto zaproponować mieszkańcom, przychodzącym do Urzędu Gminy, Ośrodka Pomocy Społecznej, czy też innych instytucji, by wypełnili test autodiagnozy, który udostępniony jest przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (PARPA). Dzięki wypełnieniu testu, mieszkańcy będą mogli określić, czy np. są uzależnieni od spożywania alkoholu.
- Poleca się również szkolenie pracowników lecznictwa odwykowego, w zakresie doskonalenia zawodowego w tematyce o osobach uzależnionych od alkoholu. Szkolenia powinny odbywać się nie tylko wśród pracowników, lecz również kadra kierownicza powinna mieć wiedzę w zakresie reagowania i interwencji wobec mieszkańców uzależnionych lub stwarzających zagrożenie dla innych.
- W przypadku prowadzenia pojazdów pod wpływem alkoholu, łącznie 12,86% mieszkańców przyznało, że kiedykolwiek taka sytuacja im się zdarzyła, a łącznie 43,00% badanych było kiedykolwiek świadkami sytuacji gdy ktoś prowadził samochód pod wpływem alkoholu. Dane te są ostrzeżeniem, ponieważ wiążą się nie tylko z łamaniem prawa, ale również stanowią bezpośrednie niebezpieczeństwo dla kierowców oraz

⁶ Porcja standardowa alkoholu (tzn. 10g czystego, 100% alkoholu) zawarta jest w ok. 250 ml piwa o mocy 5%, w ok. 100ml wina o mocy 12% oraz w ok. 30ml wódki o mocy 40%, a picie o niskim poziomie ryzyka zakłada wypijanie 1-2 porcji w ciągu dnia. (Źródło: Wikipedia).

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stoczek Łukowski

na lata 2021-2029

- społeczności lokalnej. By uniknąć takich zdarzeń na terenie gminy rekomenduje się, aby Policja prowadziła szeroko zakrojone akcje prewencyjne, które będą związane z prowadzeniem pojazdów pod wpływem alkoholu.
- Dodatkowo, warto rozpocząć cykl szkoleń eksperckich skierowanych do kierowców z zakresu bezpiecznej jazdy oraz organizować kampanie informacyjne dla mieszkańców w celu uświadomienia im o konsekwencjach związanych z prowadzeniem pojazdów pod wpływem alkoholu poprzez różnego rodzaju akcje plakatowe, konkursy, czy też akcje ulotkowe na terenie gminy.
 - Łącznie 8,00% mieszkańców Gminy Stoczek Łukowski przyznało, że zażywali kiedykolwiek narkotyki i substancje psychoaktywne. Jest to mały procent w stosunku do pozostałej liczby mieszkańców, natomiast rekomenduje się prowadzenie warsztatów w placówkach leczenia uzależnień, Ośrodkach Pomocy Społecznej oraz innych organizacjach pomocowych.
 - Rekomenduje się również szkolenia dla kadr – pracowników socjalnych, nauczycieli, terapeutów w zakresie pracy z osobami zażywającymi narkotyki w sposób okazjonalny lub szkodliwy, a także inwestycje w sprzęt i materiały, które będą podnosić umiejętności terapeutów.
 - Mieszkańcy przyznają, że najczęściej na temat alkoholu i substancji psychoaktywnych znajdują informacje w Internecie i telewizji (84,00%). Warto zwrócić na to uwagę i dostosować się do współczesnego życia mieszkańców – udostępniać kampanie na stronach Internetowych bądź społecznościowych, a także działać w lokalnej telewizji.
 - Rekomenduje się kontynuowanie działań mających na celu wzmocnienie integracji społeczności lokalnych na rzecz wspierania rodzin borykających się z różnymi problemami społecznymi, w tym zagrożenia przemocą, alkoholizmem, czy też narkomanią.
 - W przypadku przemocy w rodzinie, mieszkańcy przyznają, że zdarza się iż zostają oni osobom doświadczającą przemocy (34,00%). Rekomenduje się nawiązanie współpracy

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stoczek Łukowski

na lata 2021-2029

- z przedstawicielami służb wymiaru sprawiedliwości. Do tego celu mogą posłużyć spotkania interdyscyplinarne oraz szkolenia dla wszystkich organizacji pomocowych. Dodatkowo, powinno się podnosić kompetencje służb wymiaru sprawiedliwości.
- Warto skorzystać z kwestionariusza oceny ryzyka „SafeLives”, (RIC – RiskIdentificationChecklist – Kwestionariusz oceny ryzyka).
 - Przedstawiciele podmiotów biorących udział w procedurze „Niebieskie Karty” mogą skorzystać z plakatu, który jest udostępniony na stronie www.niebieskaLinia.pl. Plakat, może pomóc również osobom, które są dotknięte problemem przemocy.
 - Rekomenduje się organizowanie lokalnych kampanii społecznych, by przekazywać wiedzę osobom, które nigdy nie były ofiarami przemocy, aby mogły również mieć wiedzę na temat mechanizmów przemocy oraz były uświadomione o jej szkodliwości.
 - Mieszkańcy powinni mieć dostęp do informacji na temat tego, z jakiej formy pomocy mogą skorzystać w przypadku uzależnień (nie tylko ich samych, ale też rodziny i bliskich).
 - Rekomenduje się również przeprowadzenie warsztatów z różnych form samoobrony dla ofiar przemocy, zaś dla sprawców, należy zorganizować warsztaty z zachowań asertywnych oraz z poprawnej komunikacji, w celu nauczania ich kontroli nad własnym zachowaniem.
 - Rekomenduje się stworzenie kampanii społecznej potępiającej różnego rodzaju dyskryminację, a jednocześnie propagującej tolerancję, empatię oraz aktywną pomoc ofiarom wykluczenia.
 - Rekomenduje się stworzenie kampanii społecznej potępiającej różnego rodzaju dyskryminację, a jednocześnie propagującej tolerancję, empatię oraz aktywną pomoc ofiarom wykluczenia.
 - W Gminie Stoczek Łukowski 45,00% badaniach mieszkańców przyznało, że zna wiele lub zna nieliczne rodziny, które są dotknięte ubóstwem. Rekomenduje się stworzenie form pomocy dla osób ubogich: zasiłki i świadczenia, mieszkania socjalne, zbiórki pieniędzy, ubrań, żywności.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stoczek Łukowski

na lata 2021-2029

- Także warto zaangażować ę oraz kadrę pedagogiczną w celu identyfikacji problemów finansowych w rodzinach uczniów oraz pomoc tym osobom (darmowe podręczniki, wyprawki szkolne, stypendia).
- Identyfikowanie osób pozostających bez zatrudnienia i pomoc im obejmującą pośrednictwo zawodowe, w tym szkolenia z poszukiwania pracy oraz wsparcie dla osób wchodzących lub powracających na rynek pracy.
- Organizowanie staży/praktyk zawodowych dla dorosłych, w celu podniesienia, uzupełnienia lub zmiany kwalifikacji zawodowych, a także szkoleń z zakresu kompetencji kluczowych. Osoby, które mają mniejsze zasoby finansowe powinny mieć możliwość uzyskania dofinansowania przejazdów z miejsca zamieszkania do miejsca pracy, stażu lub praktyk zawodowych.
- Informowanie na temat realizowanych przez gminy działaniach mających na celu aktywizację zawodową i wyrównywanie szans na rynku pracy, powinny być rozpowszechniane wśród mieszkańców za pomocą broszur, ulotek i plakatów w miejscach publicznych, lokalnych mediach, prasie i Internecie.
- Poszerzenie oferty programów pomocy psychologicznej, psychoterapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych, starszych, niepełnosprawnych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz stworzenie miejsc wsparcia i poradnictwa dla tych grup.
- Badani mieszkańcy uważają, że największymi problemami z jakimi borykają się osoby starsze to: choroby (82,00%), samotność (68,00%), a także brak opieki ze strony rodziny (34,00%). Rekomenduje się zwiększenie materialnej pomocy dla osób starszych oraz upowszechnienie wolontariatu – przygotowywanie wolontariuszy i zapewnianie im możliwości pracy w zakresie świadczenia pomocy osobom starszym, bezdomnym i zagrożonym ubóstwem.
- Zaleca się także zapewnianie osobom starszym, niepełnosprawnym i innym zagrożonym wykluczeniem społecznym form aktywnego spędzania czasu oraz włączania tychże osób w życie zawodowe i publiczne.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stoczek Łukowski

na lata 2021-2029

- Zaleca się przeciwdziałanie marginalizacji osób starszych poprzez organizowanie akcji, kampanii mających na celu stworzenie pozytywnego obrazu późniejszej fazy życia, odejście od stereotypu stary = chory, a także rozwój świadomości społecznej na temat potencjału osób starszych.
- Rekomenduje się stworzenie kampanii społecznej potępiającej różnego rodzaju dyskryminację, a jednocześnie propagującą tolerancję, empatię oraz aktywną pomoc ofiarom wykluczenia.
- W przypadku sprzedawców rekomenduje się dalszą kontrolę sprzedaży alkoholu na terenie gminy. 70,00% badanych stwierdziło, że nigdy nie uczestniczyli oni w szkoleniu dotyczącym odpowiedzialnej sprzedaży alkoholu.
- 20,00% badanych stwierdziło, że według Ustawy o Wychowaniu w Trzeźwości i Przeciwdziałaniu Alkoholizmowi, osobami, którym zabrania się sprzedaży alkoholu są: osoby nietrzeźwe, osoby niepełnoletnie i kobiety w ciąży. Jest to błędna odpowiedź, zatem rekomenduje się nakłanianie sprzedawców do czynnego uczestnictwa w szkoleniach organizowanych przez gminę oraz kontrola punktów sprzedaży po zorganizowanym szkoleniu.
- Łącznie 10,00% badanych sprzedawców przyznało, że sprzedali raz lub kilka razy alkohol osobie nietrzeźwej. Rekomenduje się przeprowadzenie badania w postaci tajemniczego klienta w sklepach, w których jest sprzedawany alkohol na terenie gminy, by skontrolować, w których punktach obsługi istnieje taki problem.

Główne kierunki dalszych działań z zakresu przeciwdziałania i rozwiązywania problemu alkoholowego, narkotykowego, palenia papierosów oraz przemocy wśród młodych mieszkańców (uczniów) Gminy Stoczek Łukowski powinny polegać na:

- Dalszym podejmowaniu działań w zakresie profilaktyki szkolnej w oparciu o programy wykorzystujące aktywność własną uczniów i programy profilaktyczne. Uczniowie i uczennice zapytane o to, do kogo zwróciliby się mając problem związany z uzależnieniami, między innymi wymienili nauczycieli, wychowawców klas,

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stoczek Łukowski

na lata 2021-2029

- psychologów szkolnych. Realizując programy profilaktyczne kształtuje się kompetencje osobowościowe młodych ludzi oraz ich zdolności interpersonalne niezbędne dla satysfakcjonującego funkcjonowania wśród rówieśników bez pomocy alkoholu, papierosów i narkotyków czy też przemocy.
- Zachowania ryzykowne są podejmowane przez młodzież często poza szkołą, gdzie nie daje to szkole możliwości wpływu na młodych ludzi – stąd ogromna rola rodziców, ich wiedzy oraz umiejętności współpracy z dzieckiem w zakresie kształtowania właściwych zachowań.
 - Rekomenduje się rozpowszechnianie wśród uczniów informacji na temat form pomocy w przypadku posiadania w rodzinie osoby uzależnionej. Uczniowie powinni korzystać z warsztatów psychologicznych, które mogłyby polegać m.in. na praktycznych ćwiczeniach pracy nad swoją samooceną i bardzo ważną w tym wieku – asertywnością.
 - Poleca się zapewnienie warsztatów dla nauczycieli, pedagogów szkolnych oraz osób pracujących w świetlicach.
 - Rekomenduje się prowadzenie zajęć integracyjnych dla dzieci i młodzieży mających na celu budowanie więzi pomiędzy uczniami oraz poczucie bezpieczeństwa i zaufania, gdyż to stanowi między innymi czynnik chroniący podejmowania zachowań ryzykownych przez dzieci i młodzież.
 - W Gminie Stoczek Łukowski, dziewczynki, które przyznały, że spożywały kiedykolwiek alkohol, po raz pierwszy spróbowały go we wczesnym wieku 11-13 lat (18,18%) oraz w wieku 14-16 lat (81,00%), chłopcy natomiast napili się alkoholu po raz pierwszy w wieku 8-10 lat (21,05%) oraz w wieku 11-13 lat (52,63%). Pomimo tego, że jest to mały procent wśród wszystkich ankietowanych uczniów (do picia alkoholu przyznało się jedynie 11 dziewczynek oraz 19 chłopców), zachęca się zatem wprowadzenie Programów Rekomendowanych przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (PARPA). Programy te mają na celu m.in. opóźnienie inicjacji alkoholowej wśród dzieci i młodzieży. Na stronie www.programyrekomendowane.pl, są udostępnione wszelkie informacje i rodzaje programów. Dzięki nim można dostosować program do konkretnej grupy odbiorców(np. wieku dzieci).

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stoczek Łukowski

na lata 2021-2029

- Uczniowie szkół oceniają, że zdobywanie alkoholu na terenie gminy jest możliwe (25,24% uczniów oraz 8,93% uczennic). Jest to sygnał dla Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, by zwiększyła kontrolę punktów sprzedaży alkoholu, w celu eliminacji miejsc, gdzie osoby niepełnoletnie mogą dokonać zakupu tego rodzaju napojów. Nacisk powinien być kładziony również na każdorazowe sprawdzanie dowodu osobistego młodych klientów w razie próby zakupu alkoholu lub papierosów.
- Zaszczepieniu wśród uczniów zdrowego stylu życia, poprzez organizowanie konkursów sportowych, obozów sportowych oraz ciekawych zajęć WF. Dodatkowo, poleca się rozmieszczenie w aach plakatów o tematyce zdrowego stylu życia i korzyści z nim związanych.
- Rekomenduje się obserwacje uczniów, w celu zidentyfikowania problemu narkotykowego w szkołach. Pomimo niewielkiego procentu młodych mieszkańców, którzy przyznali, że kiedykolwiek zażywali narkotyki i inne substancje psychoaktywne (2,91% czyli 3 chłopców), poleca się organizowanie warsztatów dla kadry pracowniczej – przede wszystkim na temat tego, jak wykrywać objawy stosowania substancji psychoaktywnych. W tym celu, warto zajrzeć na stronę Krajowego Biura do Spraw Przeciwdziałania Narkomani, gdzie można znaleźć przykłady objawów, które mogą wskazywać na odurzenie narkotykowe wśród dzieci i młodzieży.
- 36,89% chłopców oraz 16,07% dziewczynek (38 chłopców, 18 dziewczynek), przyznaje, że doświadczyło kiedykolwiek przemocy ze strony innych osób. Rekomenduje się dostarczenie uczniom informacji, dotyczących tego, gdzie mogą szukać pomocy podczas, kiedy zostają ofiarą przemocy.
- Uczniowie, często w ankiecie wymieniają, że atrakcyjną formą działań profilaktycznych byłyby dla nich pogadanki z wychowawcą (łącznie 91,33% badanych). Takie spotkania mają na celu uświadomienie dzieci i młodzieży o tym, jakie zachowania są aktem przemocy i jakie niosą za sobą konsekwencje psychiczne oraz fizyczne. Respondenci wskazywali również na zajęcia warsztatowe z psychologiem, pedagogiem lub innym specjalistą (łącznie 38,71%), warto zatem zwrócić na ten fakt uwagę, i zaangażować wychowawców klas w prowadzenie lekcji profilaktycznych dla uczniów.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stoczek Łukowski

na lata 2021-2029

- Rekomenduje się skorzystanie z kwestionariusza oceny ryzyka występowania przemocy wobec dziecka oraz propozycja algorytmu postępowania w przypadku podejrzenia przemocy w rodzinie wobec dziecka. Powinno się go rozpowszechnić wśród pracowników oświaty oraz tych, którzy pracują bezpośrednio z dziećmi.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stoczek Łukowski

na lata 2021-2029

9. ANALIZA SWOT ORAZ DANE PROSPEKTYWNE

1. Analiza SWOT

Głównym narzędziem oceny uwarunkowań jest analiza SWOT. Jest to metoda służąca do badania otoczenia organizacji oraz analizy jej wnętrza. Analiza SWOT oparta jest na prostym schemacie klasyfikacyjnym, w którym czynniki wpływające dzielimy na:

1. wewnętrzne pozytywne – mocne strony (Strengths),
2. wewnętrzne negatywne – słabe strony (Weaknesses),
3. zewnętrzne pozytywne – szanse (Opportunities),
4. zewnętrzne negatywne – zagrożenia (Threats).

Ocena potencjału w aspekcie słabych i mocnych stron pozwala na określenie siły i słabości gminy w zakresie analizowanych sfer społecznych. Silny potencjał to baza umożliwiająca budowanie strategii, słabości to problemy i ograniczenia do pokonania. Zagrożenia to ostrzeżenie przed niepożądanym rozwojem warunków zewnętrznych, szanse to wsparcie i inspiracje dla lokalnej polityki społecznej.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stoczek Łukowski

na lata 2021-2029

<u>EDUKACJA PUBLICZNA, KULTURA, SAMOORGANIZACJA SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ</u>	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
- dobra baza lokalowa instytucji kultury – Biblioteki (czytelnie dla dzieci i dorosłych, sala konferencyjna na 60 osób z kuchnią, sala widowiskowa na 135 osób z zapleczem i garderobą, taras pełniący funkcję sceny plenerowej, plac zabaw, parkingi, siłownia zewnętrzna, itp.) - dobra baza lokalowa świetlic wiejskich (z których Biblioteka często korzysta, by dotrzeć do mniej mobilnych mieszkańców) - dobra współpraca instytucji kultury z organizacjami i stowarzyszeniami, placówkami oświatowymi - wykształcona i aktywna kadra (odpowiednie wykształcenie, pozytywne nastawienie, otwartość na nowe wyzwania, stałe rozwijająca umiejętności) - dobrze wyposażona instytucja kultury (instrumenty muzyczne,	- mała ilość komputerów w Bibliotece - słaba lokalizacja Biblioteki – brak centrum gminy - problem z mobilnością osób starszych i dzieci - niewystarczająca ilość pracowników

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stoczek Łukowski

na lata 2021-2029

nagłośnienie, kino) - dobrze zaopatrzony księgozbiór biblioteczny (2,5 książki na mieszkańca) - dobra współpraca jednostek kultury z władzami samorządowymi - wzrost świadomości mieszkańców związanej z potrzebą rozwoju kulturalnego - samodzielne pozyskanie środków zewnętrznych	
SZANSE	ZAGROŻENIA
- dobra współpraca z władzami samorządowymi - program rozbudowy sieci bibliotecznej (powstanie filii bibliotecznych w Jedlance i Starej Prawdzie, a w dalszej perspektywie czasowej – w Kisielsku i Starej Róży - informatyzacja systemu bibliotecznego - wprowadzanie nowych form zajęć dodatkowych w instytucji	– ograniczony budżet instytucji kultury – niż demograficzny – spadek czytelnictwa – spadek zainteresowania zajęciami dodatkowymi na rzecz komputera i Internetu – spadek znaczenia bibliotek publicznych w skali kraju

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stoczek Łukowski

na lata 2021-2029

kultury - duża ilość mieszkańców korzystających z zajęć dodatkowych dla różnych grup wiekowych - rozwój inicjatyw oddolnych (rady sołeckie, KGW) oraz współpraca - możliwość korzystania ze środków zewnętrznych	
<u>POMOC SPOŁECZNA, PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY W RODZINIE, POMOC OSOBOM NIEPEŁNOSPRAWNYM I OSOBOM STARSZYM</u>	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
- zaplecze w postaci jednostek pomocy społecznej - wzrastająca świadomość potrzeb społecznych - wykwalifikowana kadra realizująca zadania polityki społecznej - cykliczne szkolenia osób zajmujących się pomocą społeczną - znajomość lokalnych potrzeb przez pracowników GOPS	- występowanie patologii społecznych: alkoholizm, apatia społeczna, syndrom wyuczonej bezradności, rozkład życia rodzinnego - długotrwałość procedur wymiaru sprawiedliwości - niechęć do ujawniania przemocy u osób poszkodowanych - mała liczba osób zatrudnionych w sektorze pomocy społecznej; - niewystarczająca pomoc specjalistyczna dedykowana młodzieży

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stoczek Łukowski

na lata 2021-2029

- funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego - edukacja społeczna dotycząca przemocy w rodzinie - funkcjonowanie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - zatrudnienie psychologa i terapeuty uzależnień, - wzrost akceptacji społecznej dla potrzeb osób niepełnosprawnych, - pozyskiwanie środków zewnętrznych takich jak: programy ministerialne takie jak: „Opieka Wytchnieniowa” czy „ Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej”. - Aplikowanie o środki zewnętrzne do Urzędu Marszałka woj. Lubelskiego w ramach ogłaszanych konkurach RPO Lubelskie.	- brak środków finansowych na zatrudnienie specjalistów - brak rodzin zastępczych - brak placówek resocjalizacyjnych - brak mieszkań dla usamodzielnionych wychowanków domów dziecka i rodzin zastępczych - brak tymczasowych miejsc noclegowych dla osób i rodzin potrzebujących - brak zakładu opiekuńczo-leczniczego dla osób obłożnie chorych - brak dziennego domu pomocy dla osób starszych
SZANSE	ZAGROŻENIA
– tworzenie Klubu Seniora	- starzejące się społeczeństwo

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stoczek Łukowski

na lata 2021-2029

– pozyskiwanie środków (m.in. z EFS, PFRON) – Realizacja projektów w Ramach pozyskanych środków zewnętrznych w ramach konkursu nr RPLU.11.02.00-IZ.00-06-001/20 Działanie 11.2 Usługi społeczne i zdrowotne – prowadzenie promocji zdrowia dla osób starszych i niepełnosprawnych	- wzrost kosztów pobytu osób starszych w DPS - migracja osób młodych do dużych miast lub za granicę - słaby dostęp do lekarzy specjalistów - pozostawienie osób w podeszłym wieku bez opieki ze strony zobowiązanych do opieki dzieci - samotność osób starszych i izolacja społeczna
<u>PROFILAKTYKA I ROZWIĄZYWANIE PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH I NARKOMANII</u>	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
- Regulacje prawne w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii. - Źródło finansowania profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii. - Prawidłowe wykorzystanie środków finansowych pochodzących	- Znaczna liczba osób uzależnionych od alkoholu. - Łatwy dostęp do napojów alkoholowych. - Problem z sprzedażą narkotyków, dopalaczy. - Brak świetlic socjoterapeutycznych.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stoczek Łukowski

na lata 2021-2029

z zezwoleń alkoholowych. - Działalność Punktu Konsultacyjnego, dyżur terapeuty, psychologa. - Kolportowanie ulotek, broszur na temat szkodliwości zażywania alkoholu, narkotyków wśród młodzieży i rodzin.	- Brak miejsca pobytu ofiar przemocy. - Społeczne przyzwolenie na spożywanie napojów alkoholowych,
SZANSE	ZAGROŻENIA
-Traktowanie uzależnienia w kategoriach problemu społecznego. - Zwiększenie poziomu egzekwowania prawa w zakresie problemów alkoholowych,	- Dysfunkcja rodzin z problemem alkoholowym. - zagrożenie marginalizacją i wykluczeniem społecznym osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków i ich rodzin. - łatwy dostęp do alkoholu osobom nieletnim. - duża dostępność alkoholu niewiadomego pochodzenia na rynku

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stoczek Łukowski

na lata 2021-2029

<u>OCHRONA ZDROWIA</u>	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
- Baza lokalowa / dwa Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej tj. Przychodnia Medicus oraz NZOZ Rehabilitacja - Publiczne Zakłady Opieki Zdrowotnej tj. Przychodnia Rejonowa Stoczku Łukowskim i Ośrodek Zdrowia w Jedlance - cztery punkty apteczne - prawidłowo prowadzona profilaktyka (szczepienia ochronne, bilanse zdrowia)	- brak pielęgniarek szkolnych, -ograniczony dostęp do specjalistów (pediatra, ginekolog, kardiolog, dentysta) -brak szeroko pojętej profilaktyki zdrowotnej w tym gimnastyka rehabilitacyjna, odpowiednie diety żywieniowe -za mało gabinetów stomatologicznych przyjmujących w ramach NFZ - brak Zakładu Opiekuńczo-Leczniczego dla osób niesamodzielnych, starszych, schorowanych
SZANSE	ZAGROŻENIA
- wymuszenie przez Unię Europejską podniesienie jakości usług medycznych	- braki kadrowe - małe nakłady na służbę zdrowia państwa

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stoczek Łukowski

na lata 2021-2029

- dofinansowanie zakupu sprzętu medycznego ze środków UE - gruntowny remont Przychodni Rejonowej w Stoczku Łukowskim	- choroby cywilizacyjne(otyłość, brak sprawności ruchowej) - zagrożenia spowodowane pandemią Covid i późniejszymi powikłaniami w zdrowiu mieszkańców.
--	--

Tabela nr 15: Mocne i słabe strony oraz szanse i zagrożenia: edukacji publicznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii oraz ochrony zdrowia

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stoczek Łukowski

na lata 2021-2029

2. Dane prospektywne (określenie podstaw wizji Strategii)

W przeprowadzonych ankietach reprezentanci społeczności lokalnej określili w sposób szczegółowy oczekiwania realizacyjne w zakresie obszaru **Pomoc społeczna, pomoc osobom niepełnosprawnym oraz osobom starszym, przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.**

Rodzina:

Wzmacnianie pozytywnego wizerunku rodziny z dzieckiem poprzez prowadzenie działań wspierających, informacyjnych i promocyjnych, stanowiących uzupełnienie polityki prorodzinnej państwa.

Organizacja czasu wolnego dla dzieci i młodzieży – kampanie społeczne, imprezy, pikniki, programy sportowo-rekreacyjne, w tym zwiększenie dofinansowania do letniego wypoczynku dzieci i młodzieży.

Wsparcie rodziny w rozpoznawaniu talentów i właściwym wyborze ścieżki kształcenia.

Zapewnienie możliwości nabycia i/lub rozwoju kompetencji rodzicielskich i umiejętności przewyższania sytuacji kryzysowych przez rodziny mające trudności opiekuńczo-wychowawcze oraz poprawa funkcjonowania społecznego dzieci i młodzieży.

Skoncentrowanie działań na organizowaniu sieci wsparcia, umożliwiającej pomoc rodzinie zagrożonej problemami wychowawczo-opiekuńczymi na jak najwcześniejszym etapie problemu (zarówno poprzez działania profilaktyczne, jak i interwencyjne).

Zapewnienie lepszej dostępności usług – wzmożona zdolność reagowania właściwych podmiotów na wszelkie informacje o możliwości występowania problemów w rodzinach z dziećmi.

Rozbudowa jednostek opieki nad dziećmi – wspieranie dzieci i młodzieży poprzez zapewnianie im możliwości dostępu do usług zwiększających szanse na właściwy rozwój psychospołeczny – szczególnie w kontekście występowania zaburzeń zachowania oraz emocji, a także zagrożenia demoralizacją.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stoczek Łukowski

na lata 2021-2029

Podjęmowanie działań zmierzających do wyrównania szans edukacyjnych w szczególności poprzez zajęcia wyrównawcze w placówkach oświatowych oraz zajęcia pozalekcyjne ukierunkowane na rozwój zainteresowań.

Wspieranie rodziców w powrocie na rynek pracy (zwłaszcza matki po urodzeniu dziecka).

Wsparcie w utrzymaniu pracy – szczególnie w przypadku rodziców samotnie wychowujących dzieci.

Rozwój form opieki nad dzieckiem do lat 3, jak również rozwój form opieki nad uczniami w dni wolne od nauki przez placówki oświatowe oraz wsparcia dziennego.

Wprowadzenie tzw. „rodzin wspierających” – wspomaganie rodziców biologicznych.

Zapewnienie najpełniejszego dostępu do świadczeń wspierających rodzinę w zaspakajaniu podstawowych potrzeb bytowych przy zaangażowaniu samej rodziny.

Zapewnienie dostępu do świadczeń pomocy społecznej, szczególnie w zakresie dożywiania dzieci i młodzieży.

Organizacja pieczy zastępczej – wspieranie rodziny oraz wspieranie osób usamodzielnionych, poprzez zapewnienie im mieszkań chronionych.

Osoby niepełnosprawne:

Pomoc w uzyskaniu finansowania z PFRON, celem likwidacji:

- barier transportowych,
- barier w dostępie do uczestnictwa w społeczeństwie informatycznym
- barier w poruszaniu się
- barier architektonicznych.

Dofinansowania na zajęcia rehabilitacyjne i/lub zakup sprzętu rehabilitacyjnego.

Sprawna procedura załatwiania spraw przed Powiatowym Zespołem ds. Orzekania o Niepełnosprawności – pomoc osobom niepełnosprawnym w sprawach urzędowych.

Organizacja warsztatów terapii zajęciowej dla osób niepełnosprawnych.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stoczek Łukowski

na lata 2021-2029

Przemoc w rodzinie:

Szybkie i sprawne reagowanie – m.in. poprzez podejmowanie procedury Niebieskiej Karty.

Kampanie informacyjne w zakresie dostępnych środków pomocy ofiarom.

Alkoholizm i narkomania:

Wprowadzenie programów i kampanii społecznych informujących o szkodliwości używek oraz środków psychotropowych.

Zapewnienie dostępu do pomocy terapeutycznej.

Szczególna uwaga poświęcona edukacji dzieci i młodzieży.

Sytuacja osób starszych:

Zapewnienie dostępności usług opieki instytucjonalnej.

Zwiększenie aktywności osób starszych w życiu społeczności lokalnej.

Inicjatywy/wydarzenia aktywizujące seniorów.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stoczek Łukowski

na lata 2021-2029

10. CELE STRATEGICZNE ORAZ CELE OPERACYJNE WRAZ Z ICH REALIZACJĄ

1. Cele strategiczne.

Przeprowadzona Diagnoza Problemów Społecznych, analiza SWOT, jak również wyniki ankiet prospektywnych, pozwoliły na rozpoznanie najważniejszych kwestii jakie powinny stanowić obszar działań Gminy w zakresie rozwiązywania problemów społecznych.

Przypomnieć należy, że przyjęta na gruncie niniejszej Strategii wizja brzmi:

Gmina Stoczek Łukowski jako miejsce bezpieczne, spokojne, przyjazne i otwarte dla wszystkich mieszkańców, oferujące wysoki standard życia.

Mając na względzie zasadność zapewnienia ciągłości działań oraz spójności prowadzonej polityki, zwłaszcza w obszarze społecznym, zdecydowano o podtrzymaniu dotychczas wytyczonych kierunków strategicznych (nieznacznie zmodyfikowanych), z uwzględnieniem bieżących zmian. W konsekwencji określono następujące Cele Strategiczne:

- I. **Rozwój systemu wsparcia rodziny ze szczególnym uwzględnieniem rodzin dysfunkcyjnych.**
- II. **Aktywizacja i integracja grup zagrożonych wykluczeniem społecznym.**
- III. **Świadome, aktywne i zdrowe społeczeństwo.**

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stoczek Łukowski

na lata 2021-2029

2. Cele operacyjne i ich realizacja

Tabela nr 16: Cele operacyjne i ich realizacja

<u>Cel Strategiczny nr I – Rozwój systemu wsparcia rodziny ze szczególnym uwzględnieniem rodzin dysfunkcyjnych</u>		
<u>Cele operacyjne</u>	<u>Kierunki działania:</u>	<u>Wykonawcy – realizacja:</u>
1. Usprawnienie systemu zapobiegania kryzysom w rodzinie i wspierania rodzin 2. Wspieranie rodzin w funkcjach wychowawczych 3. Zapobieganie i zwalczanie przemocy w rodzinie	→ Wdrożenie programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie → Poszerzenie oferty poradnictwa specjalistycznego dla rodzin → Usprawnienie przepływu informacji pomiędzy instytucjami Gminy zajmującymi się polityką społeczną i socjalną → Wspieranie osób i rodzin w rozwiązywaniu sytuacji kryzysowych i problemu przemocy → Edukacja rodziców i dzieci w zakresie przeciwdziałania agresji → Organizowanie zajęć pozalekcyjnych oraz zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży → Organizowanie wypoczynku dla dzieci z rodzin ubogich i patologicznych → Organizowanie kształcenia dla dzieci szczególnie zdolnych	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Wójt Gminy Stoczek Łukowski Placówki Oświatowe Gminny Ośrodek Pomocy

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stoczek Łukowski na lata 2021-2029

4. Wsparanie rodzin wielodzietnych	z rodzin ubogich → Opracowanie programu zajęć dodatkowych dla dzieci szczególnie zdolnych → Poszerzenie oferty poradnictwa rodzinnego i psychologicznego → Wdrażanie programów terapeutycznych służących rozwojowi rodziny	Społecznej
5. Wsparanie dzieci i młodzieży utalentowanej z rodzin zagrożonych wykluczeniem.	→ Tworzenie świetlic i klubów młodzieżowych realizujących program terapeutyczny wykorzystując bazę szkół lub świetlic. → Podnoszenie kwalifikacji osób zajmujących się pomocą i integracją społeczną → Szkolenie i podnoszenie kwalifikacji kadry specjalistów do pracy z rodziną i dziećmi → Zabezpieczenie potrzeb bytowych dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych wykluczeniem, a w szczególności zapewnienie odzieży i artykułów szkolnych → Praca socjalna i wsparcie finansowe rodzin wielodzietnych → Szybsza i skuteczniejsza interwencja w rozwiązywaniu konfliktów rodzinnych	Wójt Gminy Stoczek Łukowski
6. Edukacja środowisk zaangażowanych w pomoc i integrację społeczną		Placówki Oświatowe

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stoczek Łukowski

na lata 2021-2029

<u>Finansowanie</u> – źródła własne oraz ew. środki zewnętrzne pozyskane przez podmioty realizujące działania		
<u>Cel Strategiczny nr II – Aktywizacja i integracja grup zagrożonych wykluczeniem społecznym</u>		
<u>Cele operacyjne</u>	<u>Kierunki działania:</u>	<u>Wykonawcy – realizacja:</u>
1. Aktywizacja osób bezrobotnych, ze szczególnym uwzględnieniem osób długotrwale bezrobotnych	→ Szkolenia i warsztaty aktywizacyjne dla osób bezrobotnych → Współpraca i wspólne działania instytucji wspierających osoby bezrobotne. → Podnoszenie kwalifikacji zawodowych osób bezrobotnych → Minimalizowanie skutków długotrwałego bezrobocia	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
2. Wsparcie osób ubogich	→ Wsparcie osób ubogich w zakresie mieszkalnictwa socjalnego → Przyznanie świadczeń finansowych oraz świadczeń w naturze → Realizacja programu dożywiania dzieci i młodzieży	Wójt Gminy Stoczek Łukowski

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stoczek Łukowski na lata 2021-2029

3. Zminimalizowanie zjawisk patologii społecznych	→ Praca socjalna z rodzinami dotkniętymi i zagrożonymi ubóstwem → Organizowanie i finansowanie wypoczynku letniego i zimowego → Organizowanie imprez rekreacyjno-integrujących dla mieszkańców gminy → Rozszerzenie oferty poradnictwa specjalistycznego psychologicznego, prawnego, terapeutycznego → Wdrażanie programów profilaktycznych → Opracowanie i wdrożenie programów wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży z rodzin, w których występuje długotrwałe bezrobocie → Tworzenie i realizacja programów aktywizacji młodzieży zagrożonej dziedziczeniem bezrobocia → Podwyższenie świadomości rodziców i dzieci na temat skutków alkoholizmu i narkomanii → Zaostrzenie kontroli w punktach sprzedaży alkoholu → Prowadzenie działań profilaktycznych i terapeutycznych dla dzieci	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Wójt Gminy Stoczek Łukowski
---	--	--

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stoczek Łukowski

na lata 2021-2029

	i dorosłych → Organizowanie działań zwiększających dostępność terapeutyczną i rehabilitacyjną dla osób uzależnionych i współuzależnionych	
<u>Finansowanie</u> – źródła własne oraz ew. środki zewnętrzne pozyskane przez podmioty realizujące działania		
<u>Cel Strategiczny nr III – Świadome, aktywne i zdrowe społeczeństwo</u>		
<u>Cele operacyjne</u>	<u>Kierunki działania:</u>	<u>Wykonawcy – realizacja:</u>

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stoczek Łukowski

na lata 2021-2029

1. Promocja idei wolontariatu, jako wsparcie dla systemu pomocy społecznej	→ Pobudzanie oddolnych inicjatyw → Pozyskiwanie lokalnych liderów działających na rzecz rozwoju lokalnej społeczności → Organizacja różnego rodzaju imprez integracyjnych → Poszerzenie oferty życia społeczno-kulturalnego w gminie → Zwiększanie liczby pracowników socjalnych	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
2. Promocja społeczeństwa obywatelskiego	→ Wspieranie istniejących oraz nowopowstających organizacji społecznych pozarządowych → Tworzenie oraz projektów i programów promujących i wzmacniających wolontariat	Wójt Gminy Stoczek Łukowski Placówki oświatowe
3. Wsparcie i aktywizacja osób starszych, niepełnosprawnych i długotrwale chorujących	→ Promowanie osób starszych i niepełnosprawnych, jako pełnowartościowych członków społeczeństwa → Aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych → Likwidacja barier architektonicznych → Świadczenie usług opiekuńczych i specjalistycznych dla osób	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stoczek Łukowski

na lata 2021-2029

4. Ograniczenie zjawisk uzależnień oraz upowszechnianie kultury zdrowego stylu życia.	chorych i niepełnosprawnych → Szkolenie opiekunów osób starszych, chorych, niepełnosprawnych → Pomoc w zorganizowaniu sprzętu rehabilitacyjnego dla osób niepełnosprawnych. → Promocja modelu zdrowego stylu życia → Organizacja zajęć sportowo-rekreacyjnych → Monitorowanie problemu otyłości oraz wad postawy u dzieci i młodzieży → Systematyczne prowadzenie profilaktyki zdrowotnej (m.in. w zakresie wykrywania chorób nowotworowych, realizacji obowiązku szczepień)	Wójt Gminy Stoczek Łukowski Placówki oświatowe
<u>Finansowanie</u> – źródła własne oraz ew. środki zewnętrzne pozyskane przez podmioty realizujące działania		

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stoczek Łukowski

na lata 2021-2029

11. SYSTEM ZARZĄDZANIA I AKTUALIZACJI STRATEGII.

Istotnym wymogiem stawianym wszystkim dokumentom strategicznym jest wewnętrzny system zarządzania realizacją, określający organizację, zasady i sposoby wdrażania, monitorowania oraz ewaluacji. Nie stworzenie tego systemu powoduje, że strategia staje się bardzo szybko dokumentem „martwym”.

1. Podmioty zarządzające realizacją strategii

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stoczek Łukowski zawiera cele i zadania, które stanowią wyzwanie dla społeczności lokalnej oraz gminnych instytucji publicznych i niepublicznych działających w sferze polityki społecznej. W związku z tym wdrażanie Strategii wymaga ścisłej koordynacji i współpracy pomiędzy zainteresowanymi stronami, a efektywność procesu będzie zależała w głównej mierze od podmiotów zarządzających realizacją:

- 1) Wójt Gminy– wykonuje uchwały Rady Gminy i budżet Gminy przy pomocy Urzędu Gminy; odpowiedzialny za bieżące wdrażanie Strategii;
- 2) Rada Gminy – organ stanowiący; uchwała budżet; pełni nadzór nad realizacją Strategii;
- 3) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej – jednostka pomocnicza, odpowiedzialna za nadzór nad prawidłową realizacją Strategii, jak również monitoring.

2. Instrumenty realizacji strategii

Wśród szeregu instrumentów służących realizacji Strategii, należy wymienić instrumenty finansowe, administracyjno-prawne, z zakresu promocji i marketingu, monitoringu, a także narzędzia służące aktualizacji strategii.

Głównym instrumentem finansowym służącym realizacji zadań gminy jest jej budżet, gwarantujący samodzielność finansową samorządu, uchwalany w formie

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stoczek Łukowski

na lata 2021-2029

uchwały budżetowej na dany rok budżetowy, stanowi roczny plan dochodów i wydatków oraz przychodów i rozchodów gminy. Możliwość realizacji zadań jest uwarunkowana w głównej mierze zakresem i charakterem dochodów budżetowych. Trzeba stwierdzić, że poziom dochodów własnych gminy nie wystarcza w stosunku do realizowanych zadań oraz potrzeb społecznych, niezbędny jest zatem sprawnie funkcjonujący mechanizm zasilania zewnętrznego budżetu.

Wdrażając Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Gmina Stoczek Łukowski będzie musiała oprzeć się o dostępne programy pomocowe, a także prowadzić racjonalną współpracę finansową z organizacjami pozarządowymi, kościelnymi oraz sektorem przedsiębiorców. W tym sensie niezmiernie ważna będzie akcja informacyjno-promocyjna na temat Strategii i procesów integracji społecznej, wykorzystująca Internet (głównie BIP), prasę lokalną, a także promocję i reklamę bezpośrednią (na przykład zapraszanie do udziału w przedsięwzięciach samorządowych podmiotów mogących być partnerami w realizacji poszczególnych zadań).

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stoczek Łukowski

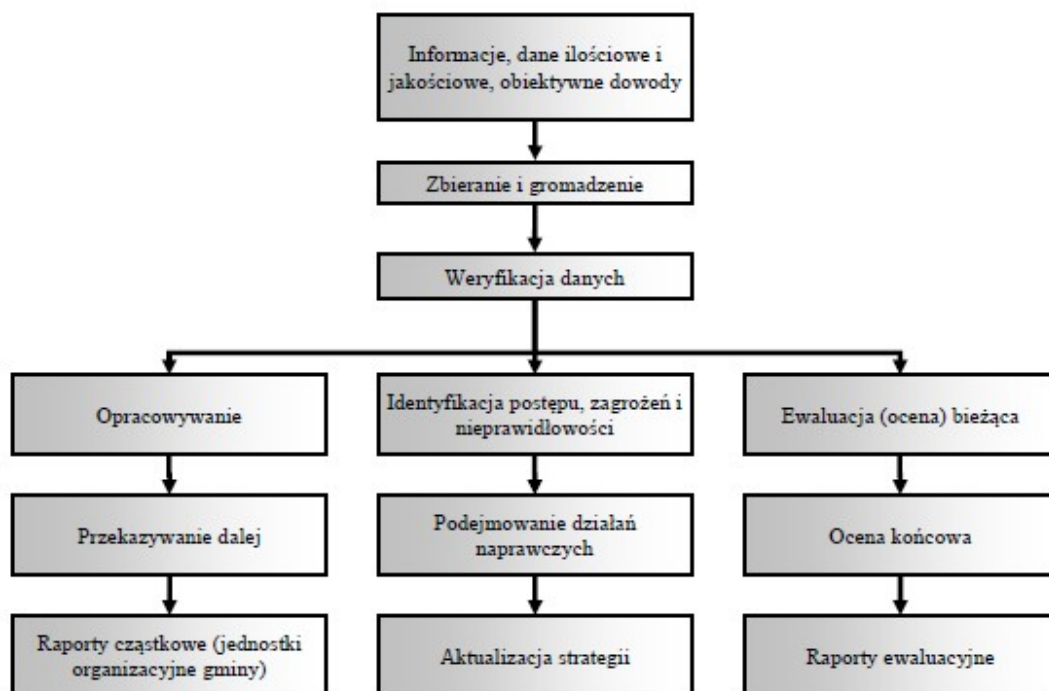
na lata 2021-2029

3. Monitoring i ocena wdrażania strategii

Monitoring jest to stała i ciągła obserwacja ilościowych oraz jakościowych zmian pewnych wielkości, mająca na celu zapewnienie informacji zwrotnych na temat skuteczności i efektywności wdrażania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stoczek Łukowski, a także jego ocenę i zmianę (tam, gdzie jest to konieczne). Monitoring służy badaniu i ocenie sposobu oraz efektywności dochodzenia do wyznaczonych celów i zadań, a także poziomu ich osiągnięcia.

Przebieg procesu monitoringu i ewaluacji (oceny) postępów we wdrażaniu Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych przedstawia poniższy schemat.

Proces monitoringu i oceny Strategii

Podstawowym dokumentem w procesie monitoringu będą roczne raporty realizacji zadań opracowywane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Raporty będą sporządzane do końca lutego roku następującego po roku sprawozdawczym, którego

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stoczek Łukowski

na lata 2021-2029

dany raport dotyczy, w oparciu o sprawozdania (raporty cząstkowe) jednostek organizacyjnych gminy z realizacji wyznaczonych dla nich zadań oraz wszelkie dane uzyskane od podmiotów publicznych oraz prywatnych zaangażowanych w politykę społeczną, w tym w szczególności od organizacji pozarządowych i kościelnych działających w sferze pożytku publicznego. Raporty co dwa lata będą pełniły zarazem funkcję raportów ewaluacyjnych.

Raporty Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej przekazywane są Wójtowi, który następnie przedstawia Radzie informację o stanie wdrażania Strategii. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w realizacji Strategii, Wójt wspólnie z Ośrodkiem Pomocy Społecznej podejmuje działania naprawcze, modyfikując plany operacyjne gminy.

4. Aktualizacja strategii

Przeglądy aktualizacyjne Strategii będą odbywały się co 2 lata. Każdorazowo będzie to cykl prac analogicznych do procesu tworzenia Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych, poprzedzonych analizą zmian następujących w otoczeniu społeczno-gospodarczym (np. nowe uregulowania prawne, nowe możliwości pozyskiwania zewnętrznych środków pomocowych) oraz oceną postępów w realizacji Strategii, w tym poziomu zadowolenia lokalnej społeczności z podjętych działań w sferze polityki społecznej. Następnie na warsztatach ze społecznością, na podstawie zebranych materiałów (dane statystyczne, ankiety, sondaże opinii publicznej) i wyników monitoringu Strategii, zostaną opracowane poszczególne elementy strategii, które wymagają aktualizacji, a także dokonana zostanie weryfikacja poszczególnych celów strategicznych, operacyjnych oraz zadań realizacyjnych.